

A LITERATURE STUDY OF CURRICULUM ALIGNMENT AND THE FACTORS AFFECTING TO THE CURRICULUM ALIGNMENT¹

PROGRAM UYUMLULUĞU VE PROGRAM UYUMLULUĞUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLERE YÖNELİK LİTERATÜR TARAMASI²

Esen TURAN ÖZPOLAT³
Erdal BAY⁴

Abstract

The aim of this study was carried out using literature review method is to examine the studies that has been carry out up to now about the curriculum alignment and the factors affecting to the curriculum alignment and also is to provide information for the relevant organizations and individuals on the issue. The subject is not widely known in our country and is being discussed only in a study conducted in recent history so far has been the starting point in the realization of the study. For this purpose, in this study it has been use a descriptive narrative on this subject, scanning studies on the domestic and foreign sources. As a result of the scan performed, as well as related information in the publication is made before this study, due to the intense number the studies conducted abroad is presented in a table, ranked in terms of the publication date, author's name and name of publication. At the end of the study there have been some suggestions related to information and operation about the subject.

Key Words: Curriculum alignment, factors affecting the curriculum alignment

Özet

Literatür taraması yöntemi kullanılarak yürütülen bu çalışmanın amacı, program uyumluluğu ve program uyumluluğunu etkileyen faktörlere yönelik günümüze kadar gerçekleştirilen araştırmaları incelemek ve konu hakkında ilgili kurum ve kişilere bilgi sunmaktır. Konunun ülkemizde yaygın olarak bilinmemesi ve bu zamana kadar sadece yakın tarihte yapılmış olan bir çalışmada ele alınmış olması ise çalışmanın gerçekleşmesinde çıkış noktası olmuştur. Bu amaçla çalışmada konuya ilişkin yapılmış olan yurt içi ve yurt dışı kaynaklar taranarak bu konuda tanımlayıcı bir anlatıma yer verilmiştir. Gerçekleştirilen tarama sonucunda daha önce yapılmış olan yayınlardaki konuyla ilgili bilgilerin yanısıra, sayıca yoğun olması sebebiyle yurt dışında yapılmış olan çalışmalar, yayımlandığı tarih, yazar adı ve yayın adlarına göre sıralanarak bir tablo halinde sunulmuştur. Çalışmanın sonunda ise konu ile ilgili bilgilendirme ve işleyişe ilişkin birtakım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Program uyumluluğu, program uyumluluğunu etkileyen faktörler

¹ This paper is made from Ph.D dissertation entitled, "Curriculum Alignment and an Analysis of The Factors Affecting to the Curriculum Alignment (Example of Secondary School Grade 5th Science Lesson)"

² Bu makale "Program Uyumluluğu ve Program Uyumluluğunu Etkileyen Faktörlerin Analizi (Ortaokul 5. Sınıf Fen Bilimleri Dersi Örneği)" adlı doktora tezinden üretilmiştir.

³ Uzm., Adıyaman Üniversitesi, Adıyaman Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Adıyaman/Türkiye, Email: esen.turan@hotmail.com

⁴ Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Gaziantep/Türkiye, Email: erdalbay@hotmail.com

Giriş

Eğitim sistemi ülkelerin geleceğini belirler (Akınoğlu, 2005:32). Programlar ise bir eğitim sisteminin işleyişi anlamında öğretimsel faaliyetleri biçimlendirici niteliğiyle önemli görev görmektedir. Öyledir ki literatürde bu konuda programların önemini vurgulayan pek çok araştırmaya rastlanmaktadır (Doğan, 1970; Varış, 1978; Gürkan ve Gökçe, 1999; Açıkgöz, 2002; Akınoğlu, 2005; Boydak, 2008; Özdemir, 2009; Levey, 2010; Kaya, 2011; Glennerster, Kremer, Mbiti and Takavarasha, 2011; Demirel, 2012; UNESCO, 2015). Ancak programlar uygulanırken aynen değil de çoğu kez çeşitli değişikliklere uğrayarak uygulanabilmektedir.

Ülkemizde merkezden belirlenerek uygulanmak üzere eğitim sistemine sunulan öğretim programlarının süreçte öğretmenler tarafından farklılaştırıldığı ifade edilmektedir (Yıldırım, 2003; Öztürk, 2012). Bu farklılaşmanın öğretmenler tarafından kendi istekleri ya da okulun ve öğrencilerin sahip olduğu özelliklere göre gerçekleştiği ve bu farklılıklara yol açan öğretmen isteklerinin de öğretmenlerin sahip oldukları inanç, yaklaşımlardan kaynaklandığını ileri süren bazı araştırmalar mevcuttur (Herron, 1971; Fullan, 2005; Kasapoğlu, 2010; Çobanoğlu, 2011; Han, 2013).

Program uyumluluğunu etkileyen faktörler arasında öğretmen faktörü oldukça önemli ve etkili bir faktör olarak kabul edilebilir. Zira programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin MEB'in belirlediği öğretim programından uzaklaşıp uygulamada pek çok farklılıklara yöneldikleri çeşitli araştırmalarla ortaya çıkmıştır (Öztürk-Akar, 2005; Acar, 2007; Kasapoğlu, 2010; Çobanoğlu, 2011; Aykaç ve Ulubey 2012). Caner ve Tertemiz (2010:157) de çalışmalarında öğretmenlerin sınıf kapısını kapattıklarında artık gerçek okul programının yürürlüğe girdiğini belirterek, öğretmenlerin sınıfta kendi görüşlerini deneyebiliş öğrendiklerini uygulamaya koyabildiklerini ileri sürmektedir. Gwimbi ve Monk (2003) bu konuda okullardaki şartlar ve imkanların öğretmenlerin öğretime ilişkin kararlarını ve onların sınıf içi davranışlarını etkilediğini ileri sürmektedir.

Hangi sebeple olursa olsun Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından sunulan programların süreçte bu şekilde farklılaştırılması, dünyada pek çok araştırmacının da gerekliliğini önemle vurguladığı “program uyumluluğu” tanımına dikkatleri çekebilmektedir. Zira Bümen, Çakar ve Yıldız (2014) tarafından program bağlılığı olarak adlandırılan program uyumluluğu “tasarlanan programın öğretmen/paydaşlar tarafından aslına sadık kalınarak uygulanması” olarak tanımlanmaktadır.

Ülkemizde Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından uygulanması beklenen öğretim programının uygulamada değişikliğe uğrayabilme sebeplerini, bazı faktörlerden etkilendiği ile açıklayan araştırmalar bulunmaktadır (Öztürk-Akar, 2005; Acar, 2007; Tekbıyık ve Akdeniz, 2008; Yaman, 2009; Kasapoğlu, 2010; Aydemir, 2011; Çobanoğlu, 2011; Fettahoğlu, 2011; Aykaç ve Ulubey 2012).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, program uyumluluğu ve program uyumluluğunu etkileyen faktörler kavramı hakkında okuyuculara bilgi vermek ve bu konuda bir farkındalık oluşturarak program geliştirme aşamalarında bu faktörlerin de göz önünde bulundurulabilmesine katkıda bulunmaktır. Zira bu sayede daha etkili öğretim gerçekleştirileceği düşünülmektedir (Kopera-Frye, Mahaffy ve Svare, 2008; Great Schools Partnerships, 2014; Vasquez, 2014). Kavram ülkemizde pek yaygın olarak bilinen veya uygulanan bir kavram değildir. Hatta öyledir ki bu konuda Türkiye’de yapılan ilk çalışma 2014 yılında Bümen, Çakar ve Yıldız tarafından yapılmıştır. Bu nedenle araştırmanın bu açıdan alana önemli katkılar sağlayabileceği düşünülmektedir.

Yöntem

Araştırma literatür taraması modeliyle gerçekleştirilmiştir. Literatür taraması yöntemi; araştırmacının ilgili kaynaklar ve yayınlar üzerinde yaptığı incelemelerde kullandığı yöntemdir. Her araştırma konu ve probleminin bir geçmişi vardır. Araştırmacı bunları incelemek zorundadır. Her araştırma yapan, tez hazırlayan kişi bu yöntemi kullanmaktadır (Kaptan, 1991:56; Akt: Şen, 2005:347).

Program Uyumluluğu

Program uyumluluğu kavramı, eğitim bakanlıkları tarafından merkezden belirlenen öğretim programı ile öğretmenlerin öğretim sürecinde uyguladıkları öğretim programının birbiri ile uyum içerisinde olması şeklinde açıklanmaktadır (Furtak ve arkadaşları, 2008:362; Pence, ve arkadaşları 2008:332; Bümen, Çakar ve Yıldız, 2014:205).

Öğretimde standartlarla testlerin uyumluluğunun öneminden bahsederek program uyumluluğuna dikkat çeken Baker (2004) uyumun, yaşamdaki pek çok şeyde olduğu ve olması gerektiği gibi, öğretimde de olması gerektiği ileri sürülmektedir. Scott (1983:15) da çalışmasında yine programın amaç, öğretim ve değerlendirme öğelerinin uyumlu olması gerektiğinden bahsetmektedir. Bu duruma benzer bir şekilde yaklaşan Webb (1997) ise başarı için “hedefler ve değerlendirme sisteminin” uyumunun gerekliliğinden bahsetmektedir. Aynı zamanda Webb (1997) programa dair uyumun, bir sistemde yer alan tüm plan öğelerinin öğretime ve sonuç olarak öğrenci öğrenmesine rehberlik etmek için birlikte nasıl iyi çalıştıklarına işaret ettiğini ileri sürer. Benzer bir yaklaşımla uyumluluğun bir eğitim sistemindeki standartlar, değerlendirmeler ve diğer öğelerin tamamlayıcı olması ve öğrenci öğrenmesini etkili bir şekilde ölçmek için birlikte çalışma derecesi anlamına geldiğinden de bahsetmektedir (Ananda, 2003:1).

Program uyumluluğunun, belirli bir sınıf ve konu için programı inceleme ve program içeriğinin beklenen öğrenme ürünleriyle uyumunu sağlama alma süreci olarak farklı bir ifadeyle açıklandığı da görülmektedir (Smith, 2014). Aviles'e (2001) göre de program uyumluluğu öğretim içeriği ve bilgi seviyesi ile ders konularının uyumunu kapsar. Bu ifadeyle anlatılmak istenen aslen, öğretim içeriğinin araştırmanın ilerleyen bölümlerinde açıklanacak olan yatay uyumlulukla, bilgi seviyesinin de yine araştırmanın ileriki bölümde açıklanacak olan dikey uyumlulukla ilgili olduğudur.

Golden ve Lane (1998), 21. yüzyıl için Oregon eğitim hareketinin anahtar özelliğinin yeni devlet standartları olduğu ve bu standartların öğrencilerin neleri bilmesi ve neyi yapabileceği gerektiğini belirttiğinden bahsetmektedir. Öğrencilerin bu standartlara ulaştıklarından emin olmak için ise standartları öğretmemiz gerektiğini ve bunun da standartlarla öğretim programının uyumunu gerektirdiğini ifade etmektedirler. “Uyumlu program” teriminin akademik bir terim olduğunu ileri süren bir çalışmada (edglossary.org, 2014) ise onun, iyi organize edilmiş ve amaçlı bir şekilde öğrenmeyi kolaylaştırmak için tasarlandığı, akademik boşluk ve gereksiz tekrarlardan muaf olduğu ve dersler, konu alanları ve sınıf seviyeleri arasındaki uyum anlamına geldiği belirtilmektedir. Aynı çalışmada bu terimin öğrenme standartları ile öğretim arasındaki uyum anlamına da geldiğinden bahsedilmektedir. Fakat aynı zamanda bu terimin değerlendirmeler, standardize edilmiş testler, ders kitapları, ödevler, dersler ve öğretim tekniklerine ek olarak öğrenci eğitiminde zorunlu kılınan tüm öğeler arasındaki uyum anlamına geldiği de belirtilmektedir. Bu konuda Ball ve Garton'ın (2005) Anderson ve Krathwohl'dan (2001:10) aktararak belirttiğine göre de uyum, eğitim hedefleri, öğretim yöntemleri ve değerlendirme türleri arasındaki uygunluk derecesini kastetmektedir. Aynı çalışmada eğer öğretim ve değerlendirmeler uyumsuzsa, öğretimin değerlendirmelerdeki öğrenci başarısını etkilemeyeceğinin

mümkün olduğu ifade edilmektedir. Ayrıca değerlendirmeler ve hedeflerin uyumsuz olduğu durumda ise, eğitim hedeflerinin gerçekleştirilmesinde değerlendirme sonuçlarının yansıtılmayacağı ifade edilmektedir. Sonuç olarak bu çalışmada genellikle uyum derecesinin, hedeflerle değerlendirmenin, hedeflerle öğretimin ve öğretimle değerlendirmenin kıyaslanmasıyla belirlendiği belirtilmektedir. Benzer şekilde Kim (2005) de uyumu, öğrenme beklentileri ile değerlendirmeler arasındaki ilişkinin kalitesi olarak nitelendirmektedir.

Michalic (2004:83) program uyumluluğunu; “orijinal program tasarısı ile öğretim programının karşılaştırıldığında, öğretim programının ne kadar iyi uygulandığının belirlenmesi” şeklinde ifade etmektedir. Pence, Justice ve Wiggins (2008:332) da benzer düşünceyle program uyumluluğunu “öğretmenlerin yeni bir programı ya da bir yeniliği program geliştirme uzmanlarının tasarladığı şekliyle uygulaması” olarak tanımlamaktadır. Tüm bu ifadeler doğrultusunda genel olarak program uyumluluğunun, Furtak, Ruiz-Primo, Shemwell, Ayala, Brandon, Shavelson ve Yin’in (2008) de belirttiği gibi genel olarak “tasarlanan program ile uygulanan program arasındaki uyumluluğu”nu açıkladığı düşünülebilir.

Program Uyumluluğunun Önemi

Program uyumluluğu kavramının köken olarak çok eski zamanlara dayanmadığı ve Amerika’da “öğretim programına bağlılık” adı altında 1970 yılından bu yana önemli bir araştırma konusu olarak ele alındığı anlaşılmaktadır (Bümen ve arkadaşları, 2014:205). Ülkemizde ise bu kavramın, programın değerlendirilmesi ile program uygulamalarını konu alan çalışmalarda dolaylı bir şekilde işaret edildiği ve ilk kez Bümen ve arkadaşları (2014) tarafından dile getirildiği görülmektedir.

Program uyumluluğu konusuna yönelik yurtdışında yapılmış olan çalışmalarda, program uyumluluğunun gerekliliğinin ifade edildiği ve bu uyumluluğun gerek öğretim sürecine gerekse öğrenci başarısına sağladığı yararlar hakkında bazı iddialarda bulunduğu göze çarpmaktadır (Armstrong ve Suddards, 1999; Bhola, İmpara ve Buckendahl, 2003; Webb, 2007; Kopera-Frye, Mahaffy ve Svare, 2008; Vasquez, 2014).

Evans (2014), program uyumluluğunun somut eğitim uygulamaları ve teorik eğitim standartları arasında bir köprü kurmakla ilgili olduğundan bahsetmektedir. Bu konuda Crowell ve Tissot (1986) da program uyumluluğunun okul programının tüm öğelerinin -program hedefleri, (öğretilen ve materyallerin kullanıldığı) öğretim programı ve ürünleri değerlendirmede kullanmak için testlerin- uyumluluğundan bahsettiğini ve okullarımızı geliştirmede çok kuvvetli bir faktör olduğunu ifade etmektedir. Bhola ve arkadaşları (2003) ise uyumluluğun, bir eyaletin özel bir konu alanı için belirlediği içerik standartları ve öğrencilerin bu standartları başarmalarını ölçmede kullanılan değerlendirmeler arasındaki uyum derecesi olarak tanımlanabileceğini belirtmektedir.

Program uyumluluğunun önemine ilişkin ifadelerle bakıldığında öncelikle bu ifadelerden “eğitimin etkili olabilmesi ve amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirebilmesinin öğretmen, öğrenci ve eğitim programları arasındaki uyuma bağlı olduğu” ifadesinin program uyumluluğunun önemini büyük ölçüde vurguladığı görülmektedir (Çetin ve Başbay, 2015:117). Laska (1992:51-52) ise program uyumluluğunun önemini şu ifadelerle açıklamaktadır: "Uyumluluğun hakim olduğu bir program, öğrencilerin öğrenmesini ve bu öğrenmeyi göstermeyi kolaylaştırır. Ancak, uyumsuzluğun hakim olduğu bir program ise öğrencilerin öğrenmesini ve bu öğrenmeyi göstermeyi aleyhine etkiler" (Akt., Shih, 1997:19). Glatthom (1999:26) ise program uyumluluğunun sınıfı sıkıcı bir yer yaptığı görüşünü reddederek şayet program uyumluluğu bir araç olarak hatırlanmışta, onun öğrencinin geleceği belirleyici sınavlara hazırbulunuşluğunu sağlayacağını ve böylece öğretmenlerin

öğretime odaklanmada açık ve özel yönerge fırsatından memnun olacağını vurgulamaktadır.

Bir başka çalışmada uyum çalışmasının, beklentiler ve değerlendirmeler arasındaki ilişkiyi açıklayabileceği ve öğrenci beklentilerini ya da değerlendirmeleri değiştirme yoluyla okul gelişiminin geçerli bir göstergesi olabileceği yönünde ifadeler yer verilmektedir (Kim, 2005:54). Benzer şekilde Squires (2009:3) bu konuda, standartlar ve değerlendirmelerle uyumlu bir program ve öğretimin, yüksek performans gerektiren devletin standardize edilmiş test sonuçlarını geliştirmeye çalışan bölgelerin çok fazla dikkatini çektiğini belirtmektedir. Yine bu konuda Porter (2002) da uyumluluğun özellikle standart temelli reform sisteminde çok önemli olduğu görüşündedir. Gundlach'ın (2005:7) belirttiğine göre Carr and Harris (2001) de, program uyumunun önemine “başarılı değişim; yerel programın tüm yönleri, amaçlı, tutarlı süreçler ve ürünler sistemi içindeki standartlarla bağlantılı olduğunda oluşur” şeklindeki ifadeleriyle değinmektedir.

Program uyumluluğu çoğu kez öğrenci başarısını geliştirmenin en güçlü stratejilerinden biri olarak adlandırılmaktadır (Glatthorn, 1999; Kercheval ve Newbill, 2001; McGehee ve Griffith, 2001; Villarreal, 2001; Ybarra ve Hollingsworth, 2001; Supovitz ve Christman, 2003; Shannon ve Bylsma, 2004; Squires, 2005; The Center for CSRI, 2006; Squires, 2009; Squires, 2012). Bu konuda Villarreal (2001) program uyumluluğunun öğrenci başarısını geliştiren bir araç olarak görüldüğünü belirtmektedir.

Shih (1997), California, Oregon ve Alaska eyaletlerinin öğrenci başarısını geliştirmek amacıyla program uyumluluğu projelerini ilk başlatan eyaletler olduğunu ifade etmektedir. Yazılan program, öğretilen program ve test edilen program arasında sıkı bir bağlantı olması gerektiğini ileri süren eğitimciler ise (Niedermeyer ve Yelon, 1981; Savard ve Cotton, 1982; Scott, 1983; Pautler, 1989), aynı zamanda amaçlanan program, gerçek sınıf öğretimi ve öğrenmenin değerlendirilmesinin büyük ölçüde bağlantılı olduğunda, öğrenci performansının geliştirileceğini belirtmektedir. Bu konuda Glatthorn (1999:26) da benzer bir yaklaşımla “Eğer iyi düşünce ve profesyonellik içinde kullanılırsa, yazılı (niyetlenilmiş), öğretilen ve test edilen programlarla uyumlu program uyumluluğu, sınıf öğretmenlerine öğrencilerin ilgisini çekebilecek ve onların geleceği belirleyici sınavlarda başarılı olabilecekleri üniteleri geliştirmede yardımcı olabilir” şeklinde görüş bildirmektedir.

Elsworth (2014) okullar ve okul bölgelerinin, öğrenci performansını artırmaya yardımcı olduğu için program uyumluluğunu uyguladıklarını belirtmektedir. Yine Anderson (2002) program uyumluluğunun; hedefler ile değerlendirmeler arasında, hedefler ile öğretimsel aktiviteler ve materyaller arasında ve bir de değerlendirmeler ile öğretimsel aktiviteler ve materyaller arasında güçlü bir bağlantıya sahip olduğunu açıklamaktadır. Yine bir başka araştırma da bu konuda “akademik standartlar, değerlendirme ve öğretimsel stratejiler arasında güçlü bir ilişki olması gerektiği” vurgulanarak programın uyumluluğuna dikkat çekilmektedir (Curriculum Alignment, 2001).

Niedermeyer ve Yelon (1981) ise program uyumluluğunu kısaca, programın üç ögesi olan hedefler, öğretim ve değerlendirmenin uyumu olarak ifade etmektedir. Vartuli ve Rohs'a (2009) göre eğitim alanındaki programa uyum; değerlendirme, uygulama ve araştırma kalitesinin beklenen bir ögesidir. Remillard (2005) de program uyumluluğuna dikkat çekerek, “öğretmenin kendi sınıf uygulaması için herhangi bir rehber kullanma yolu denediğinde, bir program rehberi ile uyumlu olmasının makul olduğunu” ifade etmektedir.

Villarreal (2001:22) program uyumluluğunun olması gerektiğini ve önemini “Öğretmen sınıfta öğretmek istediği ne var ne yoksa öğretmemelidir. Öğretmenlerin en azından programda olanı öğretmesi gerekir. Öğrencilerin konuyu anlamasını kontrol etmek için, bir değerlendirme yöneltmeli. Bu yazılı programın test ile sıkı bir şekilde uyumlu olduğundan emin olma görüşüne yol açar. Bu da program uyumluluğunun önemli bir ögesidir.” ifadeleriyle belirtmektedir.

Roach, Elliott ve Webb’in (2005) çalışmasında etkili okullaşmanın, eğitim ortamının üç ögesi olan program, öğretim ve değerlendirmenin koordineli olmasına dayalı olduğu belirtilmektedir. Öğrenci öğrenmesi yönünde birlikte çalışan bu üç ögenin derecesi ise “uyum” olarak tanımlanmaktadır. Bunun yanında uyumlu bir programın, bir öğretim süreci boyunca içerik, öğretim ve değerlendirmenin tutarlı ve sürekli bir ilerlemesi olduğu belirtilmektedir (Vasquez, 2014). Benzer bir ifade ile Bergman, Calzada, LaPointe, Lee ve Sullivan (1998) program uyumluluğunu, üç eğitimsel öge olan program, öğretim ve değerlendirmenin bilinçli uyumu olarak tanımlamaktadır. Bir de program uyumluluğu kavramı içinde “uyum üçgeni” diye adlandırılan terimde sözü geçen üçgenin üç noktasının, yani program uyumluluğunun da temele aldığı üç kavramın, programın başat öğelerinden hedef, öğretim ve değerlendirmenin oluşturduğu belirtilmektedir (Christensen, 2014). Aynı bir makalede bu benzetmenin aynı yönde farklı bir biçimini görebilmekteyiz. Makalede yazar program uyumluluğunun bir araba mekanı gibi uyumla çalışarak düzgün bir çizgide yol aldığını ifade etmektedir (District Administration, 2014).

Program uyumluluğu öğretmenin nasıl öğreteceğine değil, ne öğreteceğine rehberlik eder (Vasquez, 2014). Aynı düşünceden hareketle program uyumluluğunun, öğrenme hedeflerinin karşılanmasını sağlamak için eğitim uygulamalarını değerlendirdiği de ifade edilmektedir (Evans, 2014). Bu konuda sınıflarda öğretilen ile test edilen arasındaki ilişkinin bir uygulama konusu olduğunu ileri süren English ve Steffy (2001) de, çalışmalarında amaçlarının “test edilen, öğretilendir” felsefesini kabul eden bir eğitim stratejisine, pratik bir uygulama olarak hizmet etmek olduğunu belirtmektedir. Ayrıca English ve Steffy, sınıfta farklı programın öğretilip test edilmesinin ise gücün kötüye kullanılması olarak düşünülebileceğini ifade etmektedirler (2001:28)

Eğitim reformları sözlüğünde uyumsuz bir programın, öğrencilerin ne öğreneceği konusunda öğretmenlerin diğer öğretmenlerle işbirliği olmaksızın bağımsızca karar verdiği bir akademik program olabileceği belirtilmektedir (Great School Partnerships, 2014). Program uyumluluğu sağlandığı takdirde ise Elsworth (2014), hem akademik başarının ve eğitim kalitesinin artabileceği hem de öğretim sürecinde akademik performansta eşitsizliğe yol açan sosyoekonomik seviye ve cinsiyet gibi faktörlerin etkisini azaltmak amacıyla eğitimi standardize etme yolunda adımlar atılabileceğinden bahsetmektedir. Öğretmenlerin dikkatli bir şekilde öğrenme hedef ve değerlendirmeleriyle uyumlu bir öğretim sağlamanın faydaları arasında; standardize testlerdeki gelişmiş öğrenci performansının oluşturabileceğini ileri süren bir makalede (District Administration, 2014), bu uyumun ayrıca öğretmenler arasında, daha iyi bir iletişim ve işbirliğini sağlayacağından bahsedilmektedir. Bu iletişim ve işbirliğinin, öğretmenlerin öğrencilerin tam öğrenmelerine katkı sağlayacak öğretimsel kararlarını anlamada birbirlerine yardımcı olmalarıyla sağlanacağı belirtilmektedir.

Okul bölgeleri, yazılı program ile eyalet standartları ve değerlendirmelerini uyumlaştırmayı amaçladıklarında bu durumun onlara yeni görevler ve fırsatlar sunacağı ileri sürülmektedir (Clarke, Stow, Ruebling ve Kayona, 2006). Scott (1983:15) ise programın üç ögesinin uyumlu olduğunda öğrenci öğrenmesinin en başarılı olacağını iddia etmektedir. Yazar, programın bu üç ögesini ise amaçlar, sınıf öğretimi

ve değerlendirme olarak açıklamaktadır. Bu ifadelerdeki ortak noktalara bakıldığında her ikisinde de yine uyumluluğun esas alındığı göze çarpmaktadır.

Program Uyumluluğunun Türleri

Program uyumluluğunun pek çok kaynakta iki türü olduğu ifade edilmektedir (Webb, 1997; Aviles, 2001; Edglossary, 2014; Elsworth, 2014; Yıldırım, Kara, Karakoç, Demir ve Bay, 2014). Bu türlerin biri “dikey uyumluluk”, diğeri ise “yatay uyumluluk” olarak adlandırılmaktadır. Bu alt bölümde program uyumluluğunun türleri açıklanmaya çalışılmıştır.

Yatay Uyumluluk

Yatay uyumluluğun ders konuları ile öğretim içeriğinin eşleşmesi anlamına geldiğini belirten Aviles (2001), aynı zamanda bu tür uyumluluğun ders konusunun öğretim ve test etme yoluyla ders planından ilerlemesi anlamına geldiğini belirtmektedir.

Yatay uyumlulukta, öğretmenlerin öğrenci başarısını ve ilerlemeyi değerlendirmede kullandığı değerlendirmeler, testler ve diğer yöntemler; öğrenciye gerçekten öğretilen ve öğrencilerin belirli bir derste, konu alanında ya da sınıf seviyesinde karşılaşması beklenen öğrenme standartlarına dayalıdır (edglossary.org, 2014).

Yatay uyumluluğun, bir bölge veya devletteki standartların ve değerlendirmelerin uyumunun bir ölçüğü olduğunu belirten Porter (2002), onun aynı zamanda öğretmenlere uyumlu bir dizi beklenti sunan bu plan dokümanlarının bir seviyesi olduğunu da ifade etmektedir. Elsworth’a (2014) göre yatay uyumluluk, belli bir sınıf seviyesindeki farklı sınıflar arasında öğretilen aynı konunun eyalet ve devletlerce belirlenen öğrenme hedefleri ve değerlendirmelerle uyum içerisinde öğretilmesidir. Aynı zamanda yatay uyumluluk, hazırlanmış olan program ile öğretmenlerin uyguladığı programın ve amaçların birbiri ile uyumlu olması şeklinde de tanımlanabilmektedir (Yıldırım vd., 2014).

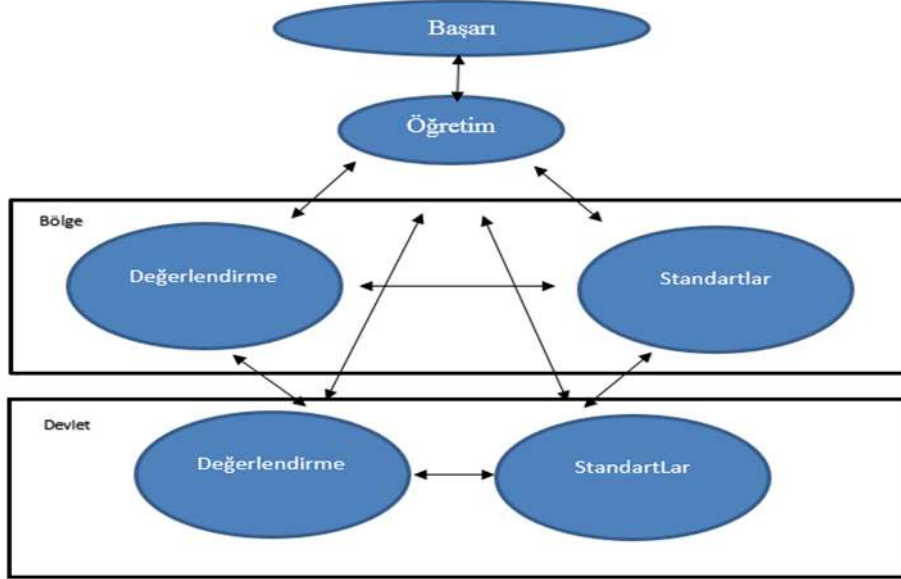
Dikey Uyumluluk

Dikey uyumluluk, okul öncesindeki bir sınıf seviyesinden daha sonraki on iki sınıf seviyesine kadar olan program serisinin planlama ve uygulaması çerçevesinde uyumlu olması olarak tanımlanmaktadır (Bergman ve arkadaşları, 1998; Yıldırım vd., 2014). Elsworth (2014) program uyumluluğunun türlerini konu alan çalışmasında dikey uyumlu bir programın, öğrencilerin bir alt sınıfta ya da bir önceki derste öğrendiği bilginin onları daha ileri seviyelere ve daha zorlu çalışmalara hazırlaması amacıyla yapılandırıldığı ifade etmektedir. Kapsamlı okul reformu ve gelişimi merkezi olan “The Center for CSRI”ın (2009) yayımlanmış olduğu bir belgede, yerel bölgelerin sınıfta öğretilen ve değerlendirilenlerin devlet standartları ve değerlendirmeleriyle uyumluluğunu nasıl sağladıkları sorusuna cevap olarak dikey uyumluluğa işaret edilmiştir. Ayrıca belgede bu konudaki bir yöntemin, bölgenin yazılı programı ile devlet standartları ve değerlendirmelerinin dikey uyumluluğuna dayandığı ileri sürülmektedir.

Case ve Zucker’in (2005) ifadesine göre ise dikey uyumluluk, bir konu alanındaki standart temelli içerik öğretimi için, bir sınıf seviyesi ya da bir dersten sonrakine mantıklı ve tutarlı sırayı açıkça belirtmektedir (The Center for CSRI, 2009). White (2014) dikey program uyumunun nasıl kullanıldığından bahsettiği çalışmasında bu tür bir uyumluluğun, “ne öğretildiği” ile ilgili olarak hem daha üst hem de daha alt sınıf seviyelerini dikkate aldığını açıklamaktadır. Sonuç olarak yazar diğer sınıf seviyeleri ve devlet standartlarının her ikisinin de garanti eden ideal bir programın, hem dikey hem de yatay uyumluluğa sahip olacağını ileri sürmektedir. Aviles (2001) de farklı bir yorum ile programdaki dikey uyumluluğun, Bloom taksonomisinin bilgi, kavrama, uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme düzeylerindeki eğitsel hedefleriyle

ilgili olduğunu ve dikey olarak uyumlu olan bir konunun, aynı taksonomi seviyesine öğretilip test edildiğini belirtmektedir.

Porter (2002), hem yatay hem de dikey uyumluluğu şematize ederek açıkladığı çalışmasında; program uyumluluğundan ziyade daha genel bir ifadeyle başarının öğretimle, öğretimin bölge standartları ve değerlendirmeleriyle, bölge standartları ve değerlendirmelerinin de devlet standartları ve değerlendirmeleriyle daha fazla ya da daha az uyumlu olabileceğini belirterek tüm bunların aynı zamanda birer dikey uyumluluk örneği olduklarını ifade etmektedir.

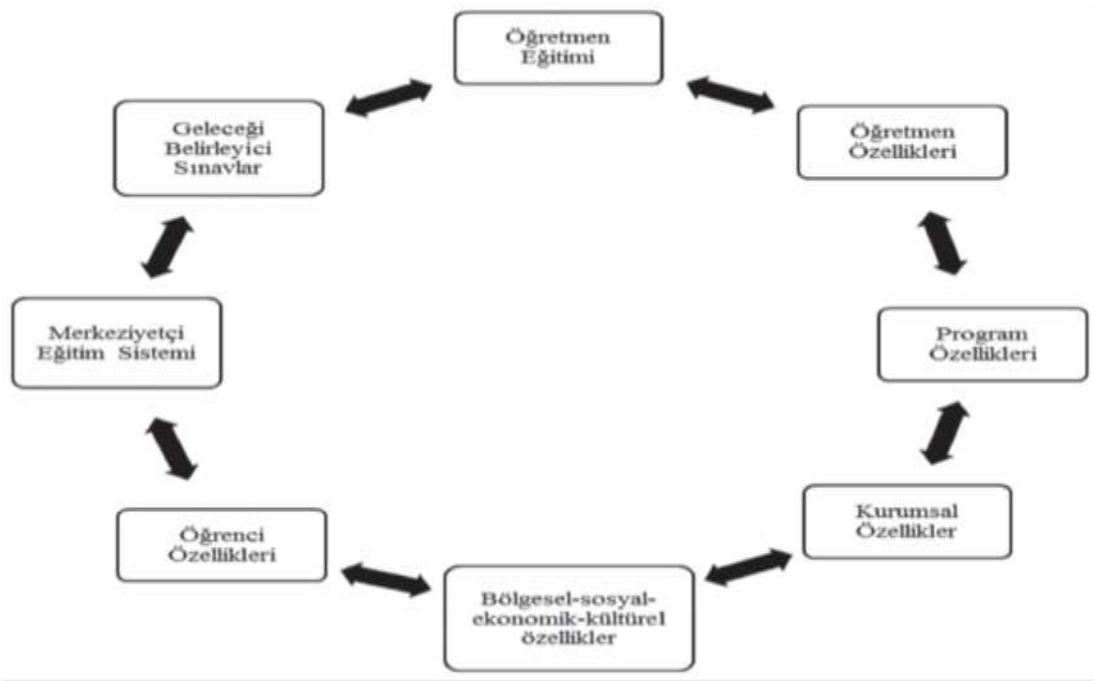

Şekil 1. Dikey ve yatay uyumluluk (Porter, 2002:5)

Program Uyumluluğunu Etkileyen Faktörler

Literatürde program uyumluluğunu direkt ya da dolaylı olarak ve olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen faktörlerin varlığına dikkat çekilmektedir (Öztürk-Akar, 2005; Acar, 2007; Tekbıyık ve Akdeniz, 2008; Yaman, 2009; Kasapoğlu, 2010; Aydemir, 2011; Çobanoğlu, 2011; Fettahoğlu, 2011; Aykaç ve Ulubey 2012; Marcano, 2013; Bümen vd. 2014). Bu araştırmalarda bahsedilen aslında, öğretmenlerin programı uygulaması sürecinde uygulamayı olumlu ya da olumsuz yönde etkileyen faktörlerdir.

Bümen ve arkadaşları (2014), bazı etmenlerin program uyumluluğunu etkilediği görüşüyle ülkemizde program uyumluluğu sürecini farklı bir şekilde ifade etmektedir. Şekil 2'de öğretim programına uyumluluğunu öğretmen eğitimi, öğretmen özellikleri, program özellikleri, kurumsal özellikler, bölgesel-sosyal-ekonomik-kültürel özellikler, öğrenci özellikleri, merkezîyetçi eğitim sistemi ve geleceği belirleyici sınavların etkilediği belirtilmektedir.

Şekil 2. Türkiye’de öğretim programına bağlılığı etkileyen etkenler (Bümen vd., 2014)

Program uyumluluğunu etkileyen çok sayıda faktörler arasında öncelikli olarak öğretmen faktörü işaret edilmektedir (Bümen vd., 2014). Öyle ki bu konuda öğretmenlerin öğretim sürecinde kendi tercihlerini işe koşarak, öğretilmesi hedeflenen konuyla uygun olmayan materyaller kullandığı takdirde bu durumun öğrenmeye yararının olmayacağı “ilginç ama konuyla ilgisi olmayan sözcük ve resim kullanmanın öğrenmeyi zorlaştıracığı” ifadesiyle açıklanmaktadır (Dağ, 2012). Ancak bunun yanında öğretmenin uygulamayı etkileyen olumlu bir faktör olduğu düşüncesini destekleyebilecek ifade bulunan Sülün, Dellalbaş-Kılınç, Kışoğlu ve Akar’ın (2012) “Bir öğretim programı ne kadar mükemmel olursa olsun öğretmenlerin anlayabildiği kadarıyla değer kazanır. Bu nedenle programlar, hem uygulama sırasında hem de sonucunda sürekli olarak özellikle programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin görüşü alınarak değerlendirilmelidir” şeklinde görüş bildirdiği görülmektedir.

Bümen’in (2005:31) yapmış olduğu bir başka çalışmada öğretmenlerin o dönemde yenilenen ilköğretim programlarının uygulanmasında karşılaşılabileceklerini düşündükleri engellere ilişkin ifadeleri ise şöyle sıralanmaktadır:

“...teknolojiyi takip etmek için yaşın ilerlemiş olması, yeni öğretim programını tanımamak, fotokopi sorunu, çalışma kağıdı hazırlayamamak, yetersiz öğretim araç-gereçleri (tepegöz, projektör vb.), asetat hazırlayamamak, istenilen anda bilgisayardan yararlanamamak, çıktı alamamak, sorumlulukların fazla oluşu-zaman yetersizliği, alışkanlıklardan kurtulamamak, ekip olamamak, iletişim kopukluğu, ekonomik koşullar, veliler, öğrencilerin hazırbulunmuşluk düzeylerinin farklı olması”.

Öğretim programının uygulanmasını dolayısıyla programa uyumluluğu etkileyen etkenleri inceleyen araştırmacılar bu etkenleri aşağıdaki gibi sınıflayarak açıklamıştır (Bümen vd., 2014:209-210):

1) *Öğretmen Özellikleri*: Farklı öğretmen özellikleri, programların benimsenip benimsenmeyeceğinin önemli belirleyicisidir. Örneğin öğretmenin yenilik öngören bir öğretim programına ilişkin tutumu ya da yeniliklere açık olması, öğretim programına bağlılığı etkiler. Öğretmenler, uygulama sürecindeki etkenlerden yalnızca biri gibi gözükse de çok büyük bir öneme sahiptir ve reformun başarıya ulaşmasında diğer faktörlerden daha belirleyici bir rol oynar (Han, 2013; Akt: Bümen, vd. 2014).

2) *Program Özellikleri*: Programın yapısına ve işleyişine ilişkin birçok özellik, programa bağlılığı etkileme potansiyeline sahiptir. Bunlardan ilki programın karmaşık ya da basit olmasıdır. Programın özelliklerine ilişkin diğer faktörler programın inanılarak uygulanıp uygulanmadığı, programın yeterli ve etkili olup olmadığı, programı destekleyen kurum ve kuruluşların kimler olduğu, programın yönetiminin kolay olup olmadığı şeklinde özetlenebilir.

3) *Öğretmen Eğitimi (Teacher Training)*: Öğretmenlerin eğitimi, yenilik getiren programların başarılı bir şekilde uygulanmasının önemli bir parçasıdır. Bu bağlamda eğitimdeki yenilikler ya da yeni bir öğretim programı hakkında eğitimler yapılmasının gerekli olduğu düşünülebilir.

4) *Kurumsal Özellikler*: Programın uygulanması kurumun yeniliklere açık olmasına bağlıdır. Öğretmenlerin özyeterlikleri, iletişim becerileri, okul kültürü, yöneticiler tarafından sağlanan imkânlar ve destek, etkili liderlik, personelin moral düzeyi, kurumun problem çözümede ne derecede etkin olduğu, yeni programı uygulamadaki hazırbulunuşluğu öğretim programına bağlılığı kurumsal düzeyde belirleyen özelliklerden bazılarıdır.

5) *Değişimin özellikleri*: Değişimin özellikleri; ihtiyaçlar, açıklık, karmaşıklık, kalite/uygulanabilirlik olmak üzere dört alt başlıkta ele alınmıştır. Buna göre, katılımcı ihtiyaçlarının dikkate alındığı, amaç ve hedeflerin açıkça ifade edildiği, karmaşık olmayan ve uygulanabilir yenilikler daha kolay yürütülebilir.

6) *Bölgesel/ Kurumsal Etkenler*: Değişimin uygulandığı bölge ya da kurumun sosyal koşulları kastedilmektedir. Bu ana başlık altında okul özellikleri, toplumsal özellikler, kurum yöneticilerinin özellikleri ve öğretmen özellikleri yer almaktadır.

7) *Dışsal Etkenler*: Bakanlık, üniversiteler gibi kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları dışsal etkenler başlığı altında toplanmıştır. Bu etkenler, devlet politikalarıyla, bürokrasiyle, lobi faaliyetleriyle, bilimsel çalışmalarla değişimlere yön verebilmektedir.

8) *Materyal ve Kaynak*: Programın uygulanması sürecinde yeni veya önemli bir kaynak/materyal gerekiyorsa, bunlara kolayca erişilebilir olmak program uyumluluğunu artırabilir.

9) *Programın Etkililiğine Duyulan Güven*: Çok sağlam araştırma bulgularına dayansa bile, öğretmenler programın etkili olacağına inanmıyorsa ya da program kendi öğretim tarzıyla örtüşmüyorsa, sadık bir uygulama beklenemez.

10) *Program Geliştirme Uzmanları (Interventionists)*: Uzman sayısı ve programı yaygınlaştıran kişilerin motivasyonu, program uyumluluğunun düzeyini etkiler.

Öğretim sürecinde uygulamayı etkileyecek faktörlerin varlığına yönelik Yaşar, Gültekin, Türkkân, Yıldız ve Girmen'in (2005) çalışmalarını yaptıkları dönemde yenilenen ilköğretim programları bakımından sınıf öğretmenlerin eğitim programlarının öğelerinden kazanımlar, içerik, öğrenme-öğretme süreci, ölçme-

değerlendirme ile öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme boyutlarına ilişkin olarak bir ihtiyaç halinde oldukları ve uygulama esnasında çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalacaklarını ifade ettikleri görülmektedir.

Yurt İçinde Yapılmış İlgili Araştırmalar

Program uyumluluğu konusunda yurt içinde yapılmış olan pek fazla araştırma bulunmamaktadır. Bu durum konunun mevcudiyetinin ülkede henüz yaygın bir şekilde bilinmemesinden kaynaklanmaktadır. Yurt içinde bu konuda yapılmış olan araştırmalar aşağıdaki gibidir:

Bümen ve arkadaşları (2014), program uyumluluğu kavramını programa bağlılık olarak adlandırdığı çalışmada, Türkiye’de öğretim programına bağlılık ve bağlılığı etkileyen etkenleri araştırmıştır. Araştırmada öğretim programına bağlılığın tanımı, türleri, tarihsel gelişimi, süreci, önemi ile öğretim programı uygulamalarını etkileyen etkenlere yer verilmiştir. Araştırmada ayrıca literatürde öğretim programına bağlılığı etkileyen bazı etkenlerin (program özellikleri, kurumsal özellikler, öğretmen eğitimi ve öğretmen özellikleri) olduğu, bu etkenlerin aynı zamanda ülkemizde de büyük ölçüde geçerli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ancak bu etkenlere ek olarak bu çalışmada, ülkemizin eğitim sisteminde yer alan bazı özelliklerin de öğretim programına bağlılığı etkileyebileceği ileri sürülmektedir. Bu farklı etkenlerin ise; bölgesel-sosyal-ekonomik-kültürel özellikler ve öğrenci özellikleri (akademik başarı ve öğrenme farklılıkları), geleceği belirleyici sınavlar ve merkeziyetçi eğitim sistemi olarak sıralandığı görülmektedir.

Yıldırım ve arkadaşları (2014) da “Sekizinci Sınıf Matematik Öğretiminde Teori ve Uygulama Bağlamında Program Uyumluluğunun İncelenmesi” adlı bildiri niteliğindeki çalışmalarıyla konuya değinmiştir. Ancak yurt içinde yapılmış olan program uyumluluğu konusuna benzer nitelikteki diğer çalışmalar, “program uyumluluğu” adı altında değil de daha çok benzer faaliyet ve düşünceler kapsamındaki öğretim programı uygulamalarına yer vermişlerdir. Bu çalışmalara aşağıda değinilmektedir.

Öztürk (2003) doktora tez çalışmasında, o dönemki biyoloji sınıflarında yeni lise biyoloji öğretim programının uygulama sürecini araştırmayı amaçlamıştır. Çalışmada dersler süresince programın uygulanışını, kullanılan öğretim araç gereçleri, öğretim yöntem ve tekniklerini, okulların fiziksel koşul ve olanaklarını bölgesel, okul ve sınıf düzeyinde etkileyen faktörler incelenmiştir. Çalışma sonuçları öğretim programı uygulanırken bölge, okul ve sınıf düzeyinde farklılıklar olduğunu göstermiştir. Bu farklılıkların, öğretmenlerin cinsiyet, yaş, öğretmenlik deneyimi ve hizmet içi eğitim programlarına katılımları, yeni öğretim programı ve öğrencileriyle ilgili görüş ve algıları, biyoloji eğitimleri ve okulların fiziksel koşul ve olanaklarından kaynaklandığı ileri sürülmektedir. Farklılıkların ortak özelliği olarak ise öğrenci merkezli öğrenmeye geçiş, programın uygulanışı ve öğretim programı içeriği için belirlenen süre işaret edilmektedir.

Özdaş, Tanışlı, Köse ve Kılıç (2005) yapmış oldukları bildiri çalışmasında, yenilenen matematik dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşlerini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Kazanımlar, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme boyutları açısından program olumlu bulunmuş ve programın uygulanmasında okulların alt yapı yetersizliği, sınıfın fiziksel koşulları, sınıfın kalabalık olması, öğretmenlerin iş yükleri, bilgi eksiklikleri, teknoloji kullanımı, değerlendirme yöntemlerini uygulama sorunları gibi nedenlerden dolayı sorunların yaşanabileceği sonucuna varılmıştır.

Öztürk-Akar (2005) yapmış oldukları makale çalışmasında, lise biyoloji dersi öğretim programının uygulama sürecini tanımlamayı ve süreçte sınıf, okul ve bölge düzeyinde etkili olan faktörleri belirlemeyi amaçlayan, daha önceden gerçekleştirmiş olduğu kapsamlı araştırma sonucunda elde edilen bulguların bir kısmını rapor etmiştir.

Makalenin amacı ise, öğretim programının uygulanmasında öğretim sırasında karşılaşılan sorunların giderilmesine yönelik önerilerde bulunmak ve okul düzeyinde görülen farklılıkların ile bu farklılıkların temel nedenlerinin belirlemektir. Araştırmada okul türlerine bağlı olarak programın uygulanışının farklılıklar gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu farklılıklar ise, farklı türde çalışan öğretmenlerin benzer imkanlara sahip olmadığı ve programın hedeflendiği biçimde uygulanabilmesi için okulların mevcut durum ve koşullarının uygun olmadığı ifadeleriyle açıklanmaktadır.

Tekbıyık ve Akdeniz (2008) makale çalışmalarında, öğretmenlerin programı kabullenmeye ve uygulamaya yönelik görüşlerini 2004-2005 öğretim yılında uygulanmaya başlanan ilköğretim “Fen ve Teknoloji Dersi” öğretim programının etkililiği ve programın başarısına inanma kapsamında ortaya koymayı amaçlamışlardır. Araştırma bulgularına göre öğretmenlerin yeni öğretim programını kabullendikleri, programı uygulayabilme yönünde çaba gösterdikleri ancak programı yeterince tanımamaları nedeniyle bazı problemlerle karşılaştıkları ortaya çıkmıştır.

Kasapoğlu (2010) yüksek lisans tez çalışmasında, sınıf öğretmenlerinin oluşturmacı (yapılandırmacı) eğitim programı değişikliklerine yönelik algıları, tutumları ve oluşturmacı öğrenme-öğretme etkinliklerini uygulama düzeyleri arasında ilişki olup olmadığını incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmada sınıf öğretmenlerinin oluşturmacı öğrenme-öğretme etkinliklerini ilköğretim düzeyinde uygulamaya ve değişime açık oldukları fakat 2004-2005 eğitim-öğretim yılından itibaren ülkemizde gerçekleştirilen bu eğitim programı değişiklikleri konusunda kararsız oldukları sonuçları ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçları arasında ayrıca sınıf öğretmenlerinin oluşturmacı eğitim programı değişikliklerine yönelik algıları, tutumları ve oluşturmacı öğrenme-öğretme etkinliklerini ilköğretim düzeyinde uygulamaları arasında anlamlı fakat orta düzeyde ilişki *bulunmuştur*.

Çobanoğlu (2011), yüksek lisans tez çalışmasında, okul öncesi eğitimde eğitim programı uygulamasının öğretmen demografikleri, öğretmenlik inançları ve öğretmen özyeterlik inançları ve okulla ilişkili etmenler ile yordanmasını amaçlamıştır. Araştırmada elde edilen bulgular, öğretmen özyeterlik ve öğretmenlik inançlarının, öğretmenlerin eğitim programı uygulamasını hem öğrenme süreci hem de içerik seçimi açısından anlamlı derecede yordadığını göstermiştir. Ayrıca bulgular, öğretmenlerin öğrenci katılımı ve öğretim stratejilerine yönelik özyeterlik inançları ile oluşturmacı öğretmenlik inançlarını, okul öncesi eğitim programının içerik seçimi açısından uygulanmasını büyük ölçüde etkileyen değişkenler arasında göstermiştir. Öğretmenlik tecrübesinin bu inançların yanı sıra, öğrenme sürecinin uygulanması açısından önemli bir yordayıcı olduğu ortaya konulmuştur.

Aykaç ve Ulubey’in (2012) yapmış olduğu makale çalışmasında, öğretmen adaylarının görüşleri ile 2005-2006 öğretim yılında uygulamaya konulan İlköğretim Programı’nın uygulanma düzeyinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin kazanımlara uygun olabilecek değerlendirme tekniklerini kullanmadıkları, içeriğe uygun olabilecek yöntem, teknikleri seçemedikleri ve etkinlikleri etkin bir şekilde uygulayamadıkları görülmektedir. Fakat buna öğretmenlerin öğrenme sürecinde öğrencilerin fikir sunma, sorgulama ve tartışma etkinliklerine katılarak bilgiyi yapılandırmalarını sağladıkları ve sınıf dışı gezi ve gözlemlere yer verdikleri sonuçları da ortaya çıkmıştır.

Ünsal (2013) yapmış olduğu makale çalışmasında, 2005-2006 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanan yeni ilköğretim programlarına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırmada öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitimin yetersiz ve kısa süreli olduğu, öğretimde kullanılacak materyallerin yetersiz olduğu, süreç değerlendirme uygulamasında yer alan çeşitliliğin olumlu olduğu ancak, zaman alması, kırtasiyeciliği artırması ve bazı ölçekler konusunda

öğretmenlerin bilgisinin olmaması sebepleriyle programın uygulanamadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin ayrıca, yenilenen ilköğretim programlarının öğretim sürecine yenilik getirdiğine ve yeni yaklaşımların olumlu olduğuna ilişkin ifadeleri yer almıştır.

Yurt Dışında Yapılmış İlgili Araştırmalar

Program uyumluluğu konusu köken itibariyle yurt dışı menşeli olup literatürde daha çok yurt dışında bu konuda yapılmış çalışmalara rastlanmaktadır. Yurt dışında bu konuda yapılmış olan araştırmalar aşağıdaki gibidir:

Niedermeyer ve Yelon (1981) yapmış oldukları makale çalışmalarında, program uyumluluğu, program uyumluluğu süreci ve program uyumluluğu kaynaklarını konu edinmiştir. Ayrıca yazarlar bu çalışmalarında, öğretim ve değerlendirmenin belirtilen hedeflere odaklandığında, öğretimin etkilerinin anlaşılabilir ve etkileyici olduğunu belirtmişlerdir.

Hunkins ve Gehrke (1985) “program uyumluluğu etkili okulların ölçüsüdür: bulgular ve etkiler” adlı çalışmalarında envanter geliştirme süreci, okul değerlendirme anketi, matematik hedefleri anketi, matematik araçları anketi, araçların yönetimi ve ilk bulgular başlıkları sonucunda program uyumluluğuna ilişkin bir ölçek geliştirmiştir. Bu ölçek ile ilkökul, ortaokul, lise ve tüm bölgede program uyumluluğu ortalama puanları bulunmuş ve akademik başarı test puanları varyansına program uyumluluğunun katkıları belirlenmiştir. Araştırmada farklı etnik gruplardaki öğrencilerin başarılarıyla uyumlu program çeşitlerinde farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmış ve bu konuda yapılması olası araştırmalar için araştırmacılara bu ayrı analizlerin her seviyedeki okullara uygulanabilmesi gibi bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Crowell ve Tissot, (1986) “program uyumluluğu” adlı makale çalışmalarında program uyumluluğunu bir okulun programının tüm öğelerinin uyumu olarak tanımlamıştır. Okul programının öğeleri ise program hedefleri, öğretilen ve meteryallerin kullanıldığı öğretimsel program ve ürünleri değerlendirmede kullanılan testler olarak açıklamıştır. Ayrıca program uyumluluğunun okulları geliştirmede çok kuvvetli bir etken olabileceğini ifade etmiştir. Araştırmada program uyumluluğunun doğasına, belli ilgede artan konulara işaret edilmiş ve uyumluluğu başarmak için süreçler gösterilmiştir. Araştırmanın amacının program uyumluluğunun okul çıktıklarına önemini vurgulamak ve ileriki inceleme ve araştırmalara bu konuları önermek olduğu ifade edilmiştir.

Leitzel ve Vogler (1994), “teoriden uygulamaya program uyumluluğu” adlı çalışmalarında program uyumluluğu konusunu iki bölümde anlatmış olup, birinci bölümde program uyumluluğu teorisine, ikinci bölümde ise program uyumluluğu uygulamasına yer vermiştir. Araştırmacılar birinci bölümde program uyumluluğunun kuramsal temelini, uyumluluk terminolojisini, uyumsuzluğu, öğretimin planlanmasını, hedefleri, amaçları, test etmeyi, test kategorilerini, sınıf testlerinin amaçlarını, uygun test tiplerini seçmeyi konu almıştır. İkinci bölümde ise performans ilkeleri öğretimini, içerik hedeflerini ve bir sınav yapmayı konu almıştır.

Yang’ın (1996), “Teksas ilköğretim matematiğinde program uyumluluğu” adlı doktora tez çalışmasında amacı, Teksas eyaleti talimatındaki ilköğretim matematiği için öğrenme hedefleri, ders kitapları ve eyalet çapındaki testler arasındaki uyumluluğun derecesini incelemek olmuştur. 3. sınıftan 5.sınıfa kadar matematik programı uyumluluğunun analizi için, Teksas’daki 10 okul bölgesinden toplam 30 öğretmen çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışmanın hem nicel hem de nitel verileri, gözden geçirilen gerekli öğeler, ders kitapları ve testlerin uyumlu olmadığı sonucunu göstermiştir.

Teksas ilköğretim matematik programı ile eyalet kanununda talimat verilen arasında sadece yüzeysel bir uyum elde edilmiştir. Önemli bir uyuma ulaşamamıştır.

Liebling (1997), hazırlamış olduğu bilinçli öğretim aracılığıyla standart temelli program uyumluluğunu sağlamayı konu edinmiştir. Bu çalışmada standart temelli program uyumluluğu, anaokulundan 12. sınıf seviyesine kadar bir bölgenin program uyumluluğunu yaratmak amacıyla bir araştırma stratejisi olarak sunulmuştur. Çalışmada program uyumluluğu; bir bölgenin yazılı programının eyaletler ya da ulusal akademik içerik ve performans standartlarıyla dışsal olarak uyumlu, bölgenin öğretilen gerçek programının ise onun standart temelli yazılı programıyla içsel olarak uyumlu olması anlamlarındadır. Yazar, program uyumluluğunda “nasıl” sürecinin uygulamasının gerekliliğini, fakat öğretme ve öğrenmede maddi iyileştirmeler için durumun yetersizliğini tartışmıştır. Çalışmada geleneksel yöntemler program uyumluluğuna göre gözden geçirilmiştir ve mesleki gelişime, çevrimiçi kaynaklara, iç ve dış program uyumluluğunu garantiye almak için ürün ve araçlara ek olarak, yeni “neden” yaklaşımı tartışılmıştır. “Neden” yaklaşımı ile aynı zamanda standart temelli program uyumluluğunu sağlamak için bir araştırma stratejisi de tartışılmıştır.

Golden ve Lane'nin (1998) yapmış oldukları “Oregon eyalet standartlarıyla uyumlu program için 7 aşamalı bir süreç” adlı çalışmalarında, Oregon Üniversitesi ve Kaptan Robert Gray ilkokulunun ortaklığı söz konusudur. Bu ortaklıkta Oregon Üniversitesi öğrencileri, ilkokulu program araştırması için bir durum çalışması olarak kullanmıştır. Çalışma, öğrencilerin okul programı ile Oregon'un içerik ve performans standartlarını uyumlu hale getirmek için kullandığı 7 aşamalı sürece genel bir bakış sağlamaktadır. Çalışma; programı uyumlu hale getirenlerin başlamak ve içerik standartları iş programı, Oregon eyalet çapı değerlendirme sistemi, puanlama rehberleri ve eyalet test takvimi hakkında bilgi sağlamak için neye ihtiyaç duydukları ile başlamaktadır. Ardından, çalışmada adım adım program uyumluluğu süreci özetlenmiştir. Bu basamaklar: (1) okulunun Oregon eyalet çapı değerlendirme verisini toplamak, (2) okulunun değerlendirme verisini içerik standartları aşamasıyla tablolandırmak, (3) veriyi analiz etmek, (4) okul iyileştirme hedefi yazmak ve bu içerik-standart aşaması için içerik-standart aşaması broşürü geliştirmek, (6) içerik-standart aşamasını ay olarak planlamak ve (7) ders kitabı ve öğretmenlerin aydan aya program planlamada kullandıkları diğer kaynakları uyumlu hale getirmektir.

Kattner (1998) çalışmasında, program uyumluluğunun 7. sınıf öğrencilerinin Teksas akademik beceri değerlendirme matematik puanlarına etkisini ölçmeyi amaçlamıştır. 1996-1997 öğretim yılı başında araştırma kapsamındaki okulda görev yapan matematik öğretmenleri, Teksas akademik beceri değerlendirme matematik hedefleriyle uyumlu olan ve eyaletçe benimsenen ders kitabıyla program projesi içinde faaliyete başlamıştır. Çalışmada iki grup öğrencinin Teksas akademik beceri değerlendirme matematik puanları analiz edilmiştir. Bir grup önceki yıl program uyumluluğuna dayalı öğretim almayan 7. sınıf öğrencilerinden oluşurken, diğer grup ise program uyumluluğuna dayalı öğretim alan öğrencilerinden oluşmuştur. Sonuç olarak, uyumlu ve uyumlu olmayan sınıflardaki öğrencilerin Teksas akademik beceri değerlendirme matematik puanlarında anlamlı bir farklılık olmadığı ortaya çıkmıştır. Uyumlu grup için puanların bir yıl içerisinde düştüğü, fakat uyumsuz gruptaki öğrencilerin puanlarının ise arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Mitchell (1999), hazırlamış olduğu raporda program uyumluluğunun matematik dersi öğrenci başarısında etkililiğini incelemeyi amaçlamıştır. Bunu yaparken yazar, DeKalb County okul sistemindeki bir yıllık uygulama sonrasında durumu ölçme amacıyla Iowa temel beceriler testini kullanmıştır. Sonuçlara göre program uyumluluğu, 3. sınıfların artan matematik başarısında etkisiz strateji olarak görülmüştür. Aynı zamanda akademik büyümede araya karışan değişkenler kategorileri içinde istatistik

olarak anlamlı fark bulunmadığından, tahmin edilebilen öğrenci performansı, isim, sosyo-ekonomik statü, ırk, cinsiyet ve okul büyüklüğü değişkenlerinin gücünü azaltan olarak görülmüştür. Bu nedenlerle, çalışma potansiyel bir program dengeleyici olarak bir program uyumluluğu referansı ile sonuçlanır. Araştırmanın sonunda yazar “program uyumluluğunun test skorlarını geliştirmek için bir strateji olarak, öğretimin kalitesini artırma çabalarıyla eşdeğerde olmayabileceğine dikkat edilmesi gerekir” şeklinde öneride bulunmuştur.

McGehee ve Griffith (2001) mesleki gelişim ve program uyumluluğuna ilişkin bir araştırma yürütmüştür ve geniş ölçekli araştırmalar testinin öğretim uygulaması üzerinde anlamlı bir etkisi olduğu bulunmuştur. Yazarlar, sınıf uygulamasını olumlu etkileyen üç etki bulmuştur: (a) test maddelerine ilişkin ortaya çıkan malzeme ve test yapısı, (b) test edilen program ve öğretilen programla ortaya çıkan malzemenin program uyumluluğu ve (c) bu uyumluluk sürecinde öğretmenin katılım derecesi (s. 140).

Anderson, L. W. (2002) “program uyumluluğu: yeniden inceleme” adlı makalesinde; içerik kapsamı, öğrenme fırsatı ve program uyumluluğu, program uyumluluğunu analiz etmek için bir çerçeve ve program uyumluluğunu tahmin etmede taksonomi tablosunu kullanma konularına yer vermiştir. Taksonomi tablosu olarak bahsettiği ise Bloom’un geliştirmiş olduğu tablodur. Yazar bu çalışmasında Bloom’un taksonomisini program uyumluluğu açısından ele alarak incelemiştir.

Bhola ve arkadaşları (2003) “eyaletin içerik standartlarıyla uyumlu testler”i konu alan makale çalışmalarında, görünen uyumluluğu ölçmek amacıyla farklı yöntemleri gözden geçirmişlerdir. Makalede, değerlendirmeler ve eyalet standartları arasındaki uyum derecesini değerlendirme modelleri tanımlanmıştır. Ayrıca makalede bu modellerin zorlukları tanımlanmış, tartışılmıştır ve çözümler önerilmiştir.

Olson (2003) “standartlar ve testlerin uyumlulaştırılması” konulu makale çalışmasında “testin uyumlu olduğu nasıl biliriz?, ne kadar uyum yeterlidir? ve “politika belirleyenler ne yapmalıdır?” şeklindeki sorulara cevap aramıştır. Yazara göre testlerin öğretileni öylesine güçlü bir şekilde etkileyebilmesi sebebiyle, politika belirleyenlerin eyalet testlerinin ölçmeyi amaçladığı şeyi gerçekten ölçtüğünden emin olmaları gerekmektedir.

Baker (2004) hazırlamış olduğu “program, standartlar ve değerlendirme uyumluluğu: okul reformu sözünün yerine getirilmesi” başlıklı raporda konu, “uyumluluğu anlama, uyum için benzetmeler, uyumluluğun ölçülmesi” konu başlıkları ile açıklanmaya çalışılmıştır. Raporda ayrıca uyumluluk kavramı farklı alanlara yönelik çeşitli resimlerle yorumlanmaya çalışılmıştır. Örneğin; ilk olarak uyumluluk için küçük sevimli bir köpeğin belkemiği, ikinci olarak bir otomobilin tekerlekleri, üçüncü olarak yoga yapan bir bayan, dördüncü olarak gezegenlerin ismi ve konumunu içeren resimler ile son olarak Deoksiribonükleik asit (DNA) halkasının bulunduğu bir resime yer verilmiştir.

Roach ve arkadaşları (2005) “eyalet akademik standartlarıyla farklı bir değerlendirmenin uyumu” adlı makalelerinde, engelli öğrenciler için Wisconsin alternatif değerlendirmesinin içerik analizini ve uyumu tanımlamıştır. Çalışmada “kapsamlı değerlendirme sisteminin bir ögesi, Wisconsin’de alternatif değerlendirme geliştirilmesi, genel programa erişim ölçümleri, standartlar, değerlendirmeler ve sınıf uygulamaları arasındaki uyum” konuları ele alınmıştır. Araştırma, 10 kişilik özel eğitim öğretmeni, halk öğretimi bölümünden elemanlar ve 2 günlük Wisconsin alternatif değerlendirme uyum enstitüsüne katılan öğrencilerden oluşmuştur. Wisconsin uyum enstitüsü süresince, eyaletin en geniş ölçekli değerlendirmesi olan “Wisconsin geniş ölçekli değerlendirme (WCKE)” tarafından değerlendirilen, baskın

konu alanlarının her biri için “Wisconsin modeli akademik standartları” ile “Wisconsin alternatif değerlendirme” aracının uyumu hakkında bilgiler toplanmıştır. Wisconsin alternatif değerlendirme ölçeğinin, genel olarak Wisconsin akademik standartlar modeli tarafından sunulan bilgi ve beceriler ile iyi uyumlu olduğu belirtilmiştir. Elde edilen sonuçlar ile Webb’in uyumluluk modelinin anlamlı bir şekilde alternatif değerlendirmeye uygulanabilir olduğu önerilmiştir.

Lentz (2007) “Fen dersi sonuçları: yazılı, uygulanan ve test edilen program uyumluluğu ve onların 11. sınıf lise yeterlik değerlendirme fen puanlarına etkisi” adlı doktora tez çalışmasında karma yöntemden yararlanılmıştır. Çalışmanın amacı, Ocean City lisesi fen dersi sonucundaki yazılı, uygulanan ve test edilen program uyumluluğunu ve onun öğrenci başarısı üzerindeki etkisini incelemek olmuştur. Bu çalışma aynı zamanda okulun, fen oranındaki öğrenci puanlarını tahmin etme yeteneğini incelemiştir. Bu çalışma çabasının veri analizine dayalı bulgulara dayalı olarak şu sonuçlar elde edilmiştir: 1) yazılı ve test edilen ile uygulanan programın uyumluluğu fen başarısını etkilemiştir. 2) sekizinci sınıf yeterlik değerlendirme puanları anlamlı derecede lise yeterlik değerlendirme puanlarına bağlıdır ve 3) sekizinci sınıf yeterlik değerlendirme puanları ve yazılı ve test edilen programın uyumlu olduğu fen sonuçları, lise yeterlik değerlendirme sınavındaki puan belirleyicilerin gereksinimlerini karşılar.

Porter, Smithson, Blank, and Zeidner (2007) “bir öğretmen değişkeni olarak uyumluluk” adlı makale çalışmalarında, Porter’e (2002) gönderme yaparak Porter ve arkadaşlarının geliştirdiği yöntemlerin kabulüyle uyumluluğu tanımlayan ve ölçen diğer yöntemlerin, esasen testler ve standartlar arasındaki uyumlulukla sınırlı olduğunu belirtmektedir. Ayrıca makalede Porter’in yöntemlerinin içerik standartları, testler, ders kitapları ve hatta öğretmen ve öğrenciler tarafından yaşanan sınıf öğretimi arasındaki uyumu araştırmada genellendiği ifade edilmektedir. Genel olarak ise makalede “nicel bir uyum indeksi yaratma, içerik haritaları, uyum indekslerinin kullanımı (eyaletten eyalete kıyaslamalar), bir değişken olarak uyum indeksi, bir mesleki gelişim programının etkilerini test etme” başlıkları altında özellikle uyum konusu hakkında açıklayıcı bilgiler yer almaktadır.

Kurz, Elliot, Wehby ve Smithson (2010) “genel ve özel eğitimde amaçlanan, planlanan ve uygulanan öğretim programının uyumluluğu ve öğrenci başarısıyla ilişkisi” adlı makalelerinde, 18 genel ve özel eğitim öğretmenleri için planlanan ve uygulanan 8. sınıf matematik öğretim programı içeriğini ve uygulanan program anketi aracılığıyla programın eyalet standartlarıyla uyumluluğunu incelemiştir. Uyumluluk ve öğrenci başarısı arasındaki ilişki, bir öğretim yılı içerisinde üç biçimlendirici değerlendirme ve eyalet testi ile analiz edilmiştir. Sonuçlar, eyalet standartlarına göre planlanan ve uygulanan öğretim programının uyumluluğunun genel ve özel eğitim öğretmenleri arasında anlamlı olmayan farklılıklarla düşük olduğunu göstermektedir. Ayrıca 238 öğrencinin öğrenci başarısı ortalaması ve öğretmen uyumluluğu göstergesi arasındaki anlamlı ilişkilerin eşit olduğu ya da .48’den büyük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışmanın kavramsal ve metodolojik çerçevesinin genel ve özel eğitimde uyumluluk ve öğrenme fırsatı konusu üzerine sonraki araştırmalar için bir model sağladığı belirtilmiştir.

Perlman ve Redding (2011) editörlüğünde hazırlanan “yenilik ve iyileştirme merkezi”ne ait el kitabının program ve öğretim bölümü içerisinde, dikey olarak ve hedeflere yönelik uyumlu bir öğretimden bahsedilmektedir. Yazarlar bu el kitabında, öğrencilerin eyalet standartlarında ustalık gösterebilmeleri için, bilişsel talep ve sınıf içeriğinin standartlar ve değerlendirmelerle uyumlu olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca kitapta program, değerlendirme ve öğretim uyumluluğunun eyalet, bölge okul ve sınıftaki standartlar, politikalar ve uygulamaların analizine gerek

duyduğu belirtilmiştir. Sınıflarda standartlarla uyumlu öğretim uygulandığı takdirde, öğrencilerin değerlendirmelerde daha yetkin seviyelerde performans gösterebilecekleri ifade edilmiştir. Öğrenci performans verisi analizinin ise daha sonra okullara kaynak ayırırken, program vurgularında değişiklikler sunarken, sınıflar ve içerik alanları arasında bağlantılar kurarken, öğretim materyallerini seçerken ve mesleki kapasite oluşturma için süreçler geliştirirken güçlü bir rehber sağlamak amacıyla faydalı bir araç olabileceğinden de bahsedilmektedir.

Marcano (2013) “Porto Rico İngilizce öğretim programı uyumluluğu çerçevesinin ve Porto Rico metropoliten alanındaki lise seviyesinde sınıf öğretimi uygulamalarının değerlendirilmesi” adlı doktora tez çalışmasında Porto Rico İngilizce eğitim programı çerçevesinde önerilen yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı teorisi ve bu öğrenme teorisinin mevcut İngilizce eğitim öğretim uygulamalarıyla uyumlu olan araştırmalar araştırılmıştır. Çalışma metropoliten alanındaki bir eğitim okulu bölgesinde yürütülmüştür. Çalışmaya gönüllü olarak katılan öğretmenler 10. ve 12. sınıf İngilizce öğretmenlerinden oluşmuştur. 26 öğretmen araştırma kapsamına alınmıştır. Aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Porto Rico İngilizce eğitim programı bölümü yapılandırmacı öğretim uygulamalarıyla nasıl uyum içindedir?
2. İngilizce öğretmenleri, İngilizce öğretimine yapılandırmacı yaklaşımı ne derece destekler ve nasıl uygular?
3. Öğretmenler günlük hangi öğretim metodunu uygulamakta?
4. Öğretmenler İngilizce öğretimini değerlendirmede yapılandırmacı yaklaşımı ne derece uygular?
5. Hangi faktörler yapılandırmacı bir öğrenme teorisini uygulamayı etkileyebilir?

Veri toplama amacıyla araştırmada anket ve gözlem teknikleri kullanılmıştır. Bulgular, tüm katılımcıların yapılandırmacı öğrenme teorisini anlayıp desteklemelerine rağmen, sınıf içi gözlemlerde yapılandırmacı öğretim uygulamalarının anlamlı derecede değiştiğini göstermektedir. Yapılandırmacı öğretim uygulamalarının metropoliten alanında yer alan tüm okul bölgeleriyle uyumlu olarak uygulanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak yapılmış olan bu araştırmada teori ve uygulama arasında bir uyum kanıtlanmamıştır.

Sonuç ve Öneriler

Program uyumluluğu konusunda konuyla ilgili olduğu düşünülen ve araştırmacı tarafından ulaşılabilen yurt içi yayınların çoğu “yurt içinde yapılmış araştırmalar” başlığı altında yer almıştır. Ancak literatüre bakıldığında program uyumluluğuna yurt içinde yapılan araştırmalara oranla yurt dışında daha fazla sayıda yer verildiği görülmektedir. Bu nedenle yurt dışında bu konuya ilişkin farkındalığın daha yüksek düzeyde olduğu düşünülebilir. Bu araştırmaların tümüne “yurt dışında yapılmış çalışmalar” başlığı altında yer vermenin zaman, yoğunluk ve okunaklılık bakımından sıkıntılı olabileceği düşünülerek konuyla ilgili ulaşılabilen en eski tarihten başlayarak günümüze kadar yapılmış olan araştırmalara, yıllara göre kısa süreli aralıklarla yer verilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda bahsedilemeyen diğer araştırmalara ise aşağıdaki tabloda yer verilmesi uygun görülmüştür.

Turan Özpolat, E. ve Bay, E. (2015). Program Uyumluluğu ve Program Uyumluluğunu Etkileyen Faktörlere Yönelik Literatür Taraması, ss. 200-227.

Tablo 1. Konu ile ilgili yurt dışında yapılmış çalışmalar

<i>Araştırmanın yapıldığı yıl</i>	<i>Araştırmacı/araştırmacılar (Kurumlar)</i>	<i>Araştırmanın konu başlığı</i>
1993	Brent, G. ve DiObilda, N.	Effects of curriculum alignment versus direct instruction on urban children
1999	Armstrong, D. H. ve Suddards, C.	Focus on curriculum alignment: Edmonton public schools introduces a strategy to improve student achievement
1999	Maryland State Dept. of Education	Blended instruction: integrating the curriculum through projects and curriculum alignment.
1999	North Carolina State Dept. of Public Instruction	Curriculum alignment. NC helps: North Carolina helping education in low-performing schools.
2001	Aviles, C. B.	Curriculum alignment: matching what we teach and test versus teaching to the test.
2001	Kercheval, A. and Newbill, Sharon L.	A case study of key effective practices in Ohio's improved school districts
2001	McGehee, J. J. and Griffith, L. K.	Large-scale assessments combined with curriculum alignment: agents of change.
2002	Rothman, R., Slattery, J. B., Vranek, J. L. ve Resnick, L. B.	Benchmarking and alignment of standards and testing. CSE technical report
2003	Dusenbury, L., Brannigan, R., Falco, M. ve Hansen, W. B.	A review of research on fidelity of implementation: implications for drug abuse prevention in school settings
2004	Cawthon, S. W.	Early elementary curricular alignment and teacher perspectives on standards-based.
2005	Squires, D.	Aligned curriculum and student achievement
2006	The center for comprehensive school reform and improvement (CSRI)	7 actions that improve school district performance
2007	Bateman D., Taylor, S., Janik, E. ve Logan, A.	Curriculum coherence and student success
2007	McDonald, R. ve Horst, H. V. D.	Curriculum alignment, globalization, and quality assurance in South African higher education
2007	Webb, N. L.	Issues related to judging the alignment of curriculum standards and assessments.
2008	Bulger, S. M, Housner, L. D. ve Lee, A. M.	Curriculum alignment
2008	Kopera-Frye, K., Mahaffy, J. ve Svare, G. M.	The map to curriculum alignment and improvement
2008	Liang, L. L. ve Yuan, H.	Examining the alignment of chinese national physics curriculum guidelines and 12th-grade exit examinations: a case study
2008	Reining-Gray, K. M.	Georgia science curriculum alignment and accountability: a blueprint for student success
2009	Kuhn, K. A. L. ve Rundle-Thiele, S. R.	Curriculum alignment: exploring student perception of learning achievement measures
2009	Martone, A. ve Sireci, S. G.	Evaluating alignment between curriculum, assessment and instruction
2010	Clark, J. A.	Exploration of children's literature core-curriculum alignment with preservice teacher practicum experience
2010	Reitsma, R., Marshall, B. ve Zarske, M.	Aspects of 'relevance' in the alignment of curriculum with educational standards
2011	Perlman, C. L. ve Redding, S.	Aligning instruction (vertically and to standards)
2011	Veltri, N. F., Webb, H. W., Matveev, A. G. ve Zapatero, E. G.	Curriculum mapping as a tool for continuous improvement of IS curriculum
2012	Jones, A. N.	Commentary: curriculum alignment and after: prompts, positions and prospects at La Trobe University
2012	Kurz, A., Talapatra D. ve Roach, A. T.	Meeting the curricular challenges of inclusive assessment: the role of alignment, opportunity to learn and student engagement

Turan Özpolat, E. ve Bay, E. (2015). Program Uyumluluğu ve Program Uyumluluğunu Etkileyen Faktörlere Yönelik Literatür Taraması, ss. 200-227.

2012	Squires, D.	Curriculum alignment research suggests that alignment can improve student achievement
2013	Barge, J. D.	Student learning objectives operations manual
2013	Lipinge S. M. ve Kasanda C. D.	Challenges associated with curriculum alignment, change and assessment reforms in Namibia
2013	Morton, C.	Judging alignment of curriculum-based measures in mathematics and common core standards
2014	Abbott, L. L. T.	District support systems for the alignment of curriculum, instruction and assessment: can we predict student achievement in reading and writing for school turnaround?
2014	Sidek, H. M., Hazlina, A., Hazrimah A. R. ve Yuslina M.	ESL reading instruction: alignment of curriculum and implementation

Program uyumluluğu konusunda yapılan araştırmalar incelendiğinde, bu tür araştırmaların özellikle program uyumluluğunun tanımı, önemi, türleri, etkililiği, faydası ve sürecini açıklama odaklı oldukları görülmektedir. Gerek program uyumluluğu gerekse onu etkileyen faktörler ile ilgili çalışmaların yurt içinde çoğunlukla genel bir çerçevede yapıldığı, daha çok öğretmenlerin ya da öğretmen adaylarının programa yönelik algı, tutum ve düşüncelerini yansıttığı dikkat çekmektedir. Yurt dışında ise özellikle program uyumluluğu tanım, önem, tür, etkililik, süreç ve uygulama hedefli olduğu görülürken, buna oranla programı etkileyen faktörler ile ilgili pek fazla yayına rastlanmadığı görülmektedir. Ayrıca program uyumluluğu ifadesine yurt içinde özellikle iki yayında (Bümen vd., 2014; Yıldırım vd., 2014) değinilip tanım olarak ise öğretmenin öğretimi uygulamada öğretim programı ile uyumluluğu anlatılmak istenmiştir. Yurt dışında ise bu tanımın yanısıra programın kendi öğeleri arasındaki uyumluluğun “program uyumluluğu” tanımı olarak ele alındığı dikkat çeken bir unsurdur.

Program uyumluluğu gerçekleştiği takdirde öğrenci başarı seviyesinin artacağı ve öğretimin başarıya ulaşacağı belirtilmektedir. Yurt dışında yapılmış ilgili araştırmalar kapsamında, aynı isimle ele alınıp programın kendi öğeleri arasında uyumlu olması gerektiğini ileri sürerek program uyumluluğu kavramını ifade eden çalışmalar da yer almaktadır.

Yurt içi ve yurt dışı çalışmalarda yazılan, öğretilen ve test edilen programların uyumlu olup olmadığı da sorgulanmaktadır. Bu bakımdan da uyumluluk ifadesi sıkça bahsedilmektedir. Genel olarak bakıldığında ise; ne yurt içi ne de yurt dışı literatürde program uyumluluğunun gerçekleştirildiği ortamlar oluşturulup deneysel çalışmaların yapıldığı araştırmalara rastlanmamıştır.

Özetle; bu çalışma ile program uyumluluğu kavramına yönelik mevcut bilgiler açıklanmaya çalışılmıştır. Bu amaçla program uyumluluğunun tanımı, ortaya çıkış tarihi, önemi, türleri, onu etkileyen faktörler ve konu ile ilgili literatürde gerçekleşen araştırmalara değinilmiştir. Program uyumluluğunun gerekli olduğu ve öğretim sürecine katkıda bulunduğuna yönelik pek çok çalışmanın varlığı hakkında farkındalık yaratma yoluna gidilmiştir. Zira konunun ülkemizde pek fazla bilinmediği, bu çalışma dışında yurt içi çalışmalar arasında sadece bir tanesinin bu konuya ışık tuttuğu görülmüştür. Araştırmada konuya ilişkin bahsedilen bilgiler ışığında yapılabilecek öneriler ise aşağıdaki gibi ifade edilebilir:

1. Bu çalışma literatür yöntemi yoluyla gerçekleşmiştir. Daha farklı yöntemler kullanılarak konunun farklı açılardan ele alınmasının literatüre ve dolayısıyla öğretim uygulamalarına katkı sağlayacağına inanılmaktadır.
2. Program uyumluluğunun gerçekleştirildiği ortamlar oluşturulup deneysel çalışmaların yapıldığı araştırmalar yapılabilir.

3. Program geliştirmeciler program uyumluluğu ve onu etkileyen faktörleri göz önünde bulundurarak öğretim programlarına şekil vermelidir.
4. Öğretmenlere ve öğretmen adaylarının, hizmet içi ve hizmet öncesi uygulamalarla program uyumluluğu konusunda uygulamalı olarak bilgilendirilmeleri sağlanmalıdır.
5. Program uyumluluğunu esas alarak uygulamalarına yön veren öğretmenler ödüllendirilme yoluyla, MEB'in belirlemiş olduğu öğretim programlarından bariz bir şekilde kopmamaları yönünde teşvik edilebilir.

Kaynaklar

- Abbott, L. L. T. (2014). *District Support Systems for The Alignment of Curriculum, Instruction and Assessment: Can We Predict Student Achievement In Reading and Writing For School Turnaround?* Doctoral Dissertation, Sam Houston State University, Huntsville, Texas.
- Acar, H. (2007). *Yeni İlköğretim Programlarının Öğretmen Görüşlerine Dayalı Olarak Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, s.131.
- Açıkgöz, K. Ü. (2002). *Aktif Öğrenme*. Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir.
- Akınoğlu, O. (2005). Türkiye'de uygulanan ve değişen eğitim programlarının psikolojik temelleri. *M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 22, ss. 31-46.
- Anderson, L. W. (2002). Curricular Alignment: A Re-Examination. *Theory Into Practice*, 41(4): 255-260, http://dx.doi.org/10.1207/s15430421tip4104_9 (14.11.2014)
- Armstrong, D. H. ve Suddards, C. (1999). Focus on curriculum alignment: Edmonton public schools introduces a strategy to improve student achievement. *ATA Magazine*, 79(2): 7-9.
- Aviles, C. B. (2001). Curriculum alignment: Matching what we teach and test versus teaching to the test. Social Work Dept. Buffalo State College. Educational Resources Information Center (ERIC).
<http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED448402.pdf> (01.09.2014)
- Aydemir, H. (2011). *İlköğretim 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programı Etkinliklerinin Uygulamadaki Etkililiğinin Değerlendirilmesi*. Doktora tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ. <http://tez2.yok.gov.tr/> (09.09.2014).
- Aykaç, N. ve Ulubey, Ö. (2012). Öğretmen adaylarının ilköğretim programının uygulanma düzeyine ilişkin görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 45(1):63-82.
- Baker, E. L. (2004). *Aligning curriculum, standards, and assessments: Fulfilling the promise of school reform*. <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED483412.pdf> (14.08.2014)
- Ball, A. L. and Garton, B. L. (2005). Modeling higher order thinking: the alignment between objectives, classroom discourse and assessments. *Journal of Agricultural Education*, 46(2):58 – 69.
- Barge, J. D. (2013). Student learning objectives operations manual. *State School Superintendent*, August, pp. 1-37.

- Bateman D., Taylor, S., Janik, E. ve Logan, A. (2007). Curriculum coherence and student success. Reseach Project. http://www.cdc.gc.ca/parea/786950_curriculums_champplain_st_lambert_PAR_EA_2007.pdf (12.11.2014)
- Bergman, D., Calzada, L., LaPointe, N., Lee, A. and Sullivan, L. (1998). *Vertical Alignment and Collaboration*. Doctoral Dissertation, University of Texas A&M, Texas.
- Bhola, D. S., Impara, J. C. and Buckendahl, C. W. (2003). Aligning tests with states' content standards: methods and issues. *Educational Measurement: Issues and Practice*, 22(3), 21-29.
- Boydak, A. (2008). *Yeni öğretim programlarına temel olan yaklaşımlar*. Beyaz Yayınları, İstanbul.
- Brent, G. and DiObilda, N. (1993). Effects of Curriculum Alignment Versus Direct Instruction on Urban Children. *Journal of Educational Research*, Jul 1, 86(6):333-338.
- Bulger, S. M., Housner, L. D. and Lee, A. M. (2008). Curriculum Alignment. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance (JOPERD)*. September, 79(7):44-49.
- Bümen, N. (2005). Öğretmenlerin yeni ilköğretim 1-5. sınıf programlarıyla ilgili görüşleri ve programı uygulamaya hazırlayıcı bir hizmetiçi eğitim çalışması örneği. *Ege Eğitim Dergisi*, 6(2):21-52.
- Bümen, N., T., Çakar, E. ve Yıldız, D. G. (2014). Türkiye'de öğretim programına bağlılık ve bağlılığı etkileyen etkenler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 14(1):203-228.
- Caner, A. ve Tertemiz, N. (2010). Uygulamayı etkileyen faktörler açısından ilköğretim 1. kademe öğretim programları uygulamalarının değerlendirilmesi: Sınıf öğretmeni görüşleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Ağustos, 14(2):155-187.
- Cawthon, S. W. (2004/2005). Early elementary curricular alignment and teacher perspectives on standards-based. *American annals of the deaf*. Winter 2004/2005, proquest central, 149(5): p. 428.
- Christensen, V. (2014). Types of curriculum alignment. <http://www.ehow.com/info/8573111/types-curriculum-alignment.html> (05.09.2014)
- Clark, J. A. (2010). *Exploration of Children's Literature Core-curriculum Alignment with Preservice Teacher Practicum Experience*. Doctoral Dissertation, Northcentral University, Arizona.
- Clarke, N. A., Stow, S., Ruebling, C. and Kayona, F. (2006). Developing standards-based curricula and assessments: Lessons from the field. *The Clearinghouse*, 79(6), 258-261.
- Crowell, R. and Tissot, P. (1986). Curriculum alignment. Developing guidelines for building effective instructional designs: Status Report, 1-14.
- Curriculum Alignment, (2001). PSSA classroom connections-Wilson Area School District. www.wilsonareasd.org/pssa/connections/curriculum%20alignment.pdf (18.08.2014)

- Çetin, Y. ve Başbay, M. (2015). Öğretmen ve öğrenci gözüyle on ikinci sınıf biyoloji dersi öğretim programı. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (38):115-130.
- Çobanoğlu, R. (2011). *Teacher Self-Efficacy and Teaching Beliefs as Predictors of Curriculum Implementation in Early Childhood Education*. Master's thesis, Middle East Technical University, Ankara. <http://tez2.yok.gov.tr/> (10.09.2014)
- Dağ, F. (2012). Görsel materyallerin tasarım ilkeleri. https://fundadag.files.wordpress.com/2012/03/gc3b6rsel-materyal-tasar4b1m-ilkeleri_fd.pdf (08.03.2015)
- Demirel, Ö. (2012). *Eğitimde Program Geliştirme "Kuramdan Uygulamaya"*. 19. Baskı, Pegem Akademi Yayınları, Ankara, ss.122-135.
- District Administration, (2014). The benefits of curriculum alignment. <http://www.districtadministration.com/article/benefits-curriculum-alignment> (16.06.2014)
- Doğan, H. (1970). Orta öğretim programları üzerinde bir inceleme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 3(1):65-90. DOI: 10.1501/Egifak_0000000310 <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/487/5709.pdf> (24.11.2014)
- Dusenbury, L., Brannigan, R., Falco, M., and Hansen, W. B. (2003). A review of research on fidelity of implementation: implications for drug abuse prevention in school settings. *Health Education Research*, 18(2):237-256. doi: 10.1093/her/18.2.237
- Edglossary.org (2014). The glossary of education reforms for journalists, parents and community members: "coherent curriculum". <http://edglossary.org/coherent-curriculum/> (14.06.2014)
- Elsworth, S. (2014). The definition of curriculum alignment. http://www.ehow.com/about_6616423_definition-curriculum-alignment.html (16.06.2014)
- English, F. W. ve Steffy, B. E. (2001). *Deep Curriculum Alignment: Creating a Level Playing Field for All Children on High-Stakes Tests of Educational Accountability*. Scarecrow Press, Lanham. <http://eric.ed.gov/?id=ED454587> (15.02.2015)
- Evans, M. (2014). Curriculum alignment process. http://www.ehow.com/facts_7555322_curriculum-alignment-process.html (12.06.2014)
- Fettahoğlu, B. (2011). *7. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi-Nitel Bir Çalışma (Gümüşhane İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan, ss. 81-85.
- Fullan, M. (2005). *The New Meaning of Educational Change* (3rd ed.). Teachers College Press, New York.
- Furtak, E. M., Ruiz-Primo, M. A., Shemwell, J. T., Ayala, C. C., Brandon, P., Shavelson, R. J., Yin, Y. (2008). On the fidelity of implementing embedded formative assessments and its relation to student learning. *Applied Measurement in Education*, 21(4):360-389. doi:10.1080/08957340802347852

- Glatthorn, A. (1999). Curriculum alignment revisited. *Journal of Curriculum and Supervision*, 15(1):26-34.
- Glennerster, R., Kremer, M., Mbiti, I. and Takavarasha, K. (2011). Access and Quality in the Kenyan Education System: A Review of the Progress, Challenges and Potential Solutions. Pp. 2-54.
- Golden, N. and Lane, M. (1998). A seven step process to align curriculum with Oregon State content standards. *OSSC Bulletin*, Fall, 42(1):1-34.
- Great School Partnerships (2014). The glossary of education reforms for journalists, parents and community members. <http://edglossary.org/coherent-curriculum/> (16.06.2014)
- Gürkan, T. ve Gökçe, E. (1999). *Türkiye’de ve Çeşitli Ülkelerde İlköğretim*. Siyasal Kitap Evi, Ankara.
- Gwimbi, E. M. and Monk, M. (2003). Study of classroom practice and classroom contexts amongst senior high school biology teachers in Harare, Zimbabwe. *Science Education*, 87:207-223.
- Han, Ç. (2013). Öğretmenlerin işlevsel paradigmaları ve eğitim reformu. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1):59-79.
- Herron, M. (1971). On teacher perception and curricular innovation. *Curriculum Theory Network*, 7:47-52. <http://www.jstor.org/discover/10.2307/1179161?uid=3739192&uid=2&uid=4&sid=21102706663487> (16.10.2014).
- Hunkins, F. P. and Gehrke, N. J. (1985). Curriculum Alignment Measures of Effective Schools: Findings and Implications. ERIC Document Reproduction Service No. 262484. (05.08.2014)
- Jones, A. N. (2012). Commentary: Curriculum Alignment and After: Prompts, Positions and Prospects at La Trobe University. *Journal of University Teaching & Learning Practice*, 9(3), 2012. <http://ro.uow.edu.au/jutlp/vol9/iss3/8> (10.10.2014)
- Kasapoğlu, K. (2010). *Relations Between Classroom Teacher’s Attitudes Toward Change, Perception’s of “Constructivist” Curriculum Change and Implementation of Constructivist Teaching and Learning Activities in Class at Primary School Level*. Master’s thesis, Middle East Technical University, Ankara. <http://tez2.yok.gov.tr/> (10.09.2014).
- Kattner, C. L. (1998). *The Effects of Curriculum Alignment on the Texas Assessment of Academic Skills Scores of Selected Seventh Grade Students in Peet Junior High School in the Conroe Independent School District*. Doctoral Dissertation, University of Texas A&M, pp. 1-122.
- Kaya, M. F. (2011). Türkiye ve Almanya’daki coğrafya öğretim programlarının karşılaştırılması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*. 1(1), 57-78. <http://ebad-jesr.com/>.
- Kercheval, A. and Newbill, Sharon L. (2001). A case study of key effective practices in Ohio’s improved school districts. Indiana Center For Evaluation. Pp. 1-49. http://ceep.indiana.edu/projects/PDF/200107_Key_Effec_Prac_Interim_Report.pdf (12.04.2015)
- Kim, M. (2005). *Alignment of Classroom History Assessments and the 7th National Curriculum in Korea: Assessing Historical Knowledge and Reasoning Skills*. Doctoral Dissertation, University of Pittsburgh, Pittsburgh.

- Kopera-Frye, K., Mahaffy, J. and Svare, G. M. (2008). The map to curriculum alignment and improvement. *Collected Essays on Teaching and Learning*, 1:8-14.
- Kuhn, K. A. L. and Rundle-Thiele, S. R. (2009). Curriculum Alignment: Exploring Student Perception of Learning Achievement Measures. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 21(3): 351-361. ISSN 1812-9129 <http://www.isetl.org/ijtlhe/> (12.08.2014)
- Kurz, A., Elliot, S. N., Wehby, J. H. ve Smithson, J. L. (2010). Alignment of the intended, planned and enacted curriculum in general and special education and its relation to student achievement. *The Journal of Special Education*, 44(3):131-145.
- Kurz, A., Talapatra D. ve Roach, A. T. (2012). Meeting the curricular challenges of inclusive assessment: the role of alignment, opportunity to learn and student engagement. *International Journal of Disability, Development and Education*, 59(1):37-52. DOI: 10.1080/1034912X.2012.654946 <http://dx.doi.org/10.1080/1034912X.2012.654946>
- Leitzel, T. C. And Vogler, D. E. (1994). Curriculum Alignment: Theory to Practice. ERIC database. Pp. 1-51.
- Lentz, C. A. (2007). *Science Course Sequences: The Alignment of Written, Enacted, and Tested Curricula and Their Impact on Grade 11 HSPA Science Scores*. Wilmington College, Ohio, pp. 25-28.
- Levey, M. (2010). The Role of Curriculum in Education Reform. <http://ny.chalkbeat.org/2010/03/15/the-role-of-curriculum-in-education-reform/#.VdChffntmko> (16.12.2014)
- Liang, L. L. ve Yuan, H. (2008). Examining the alignment of chinese national physics curriculum guidelines and 12th-grade exit examinations: a case study. *International Journal of Science Education*, 30(13):1823-1835. DOI: 10.1080/09500690701689766 <http://dx.doi.org/10.1080/09500690701689766> (14.03.2015)
- Liebling, C. R. (1997). *Achieving Standards-Based Curriculum Alignment through Mindful Teaching*. RMC Research Corp, Portsmouth, NewHampshire, pp. 1-33.
- Lipinge, S. M. and Kasanda, C. D. (2013). Challenges associated with curriculum alignment, change and assessment reforms in Namibia. *Assessment in Education: Principles, Policy and Practice*, 20(4):424-441. <http://dx.doi.org/10.1080/0969594X.2013.839544> (21.12.2014)
- Marcano, C. L. (2013). *An Assessment of the Alignment of The Puerto Rico's English Curriculum Framework and Classroom Teaching Practices at the High School Level in the Metropolitan Area*. University of Turabo, Gurabo, pp. v-vi, 103-105.
- Martone, A. and Sireci, S. G. (2009). Evaluating alignment between curriculum, assessment and instruction. *Review of Educational Research*. Dec 79(4): 1332-1361.
- Maryland State Dept. of Education. (1999). Blended instruction: integrating the curriculum through projects and curriculum alignment. *ERIC Database*. Pp. 1-94.
- McDonald, R. and Horst, H. V. D. (2007) Curriculum alignment, globalization, and quality assurance in South African higher education. *Journal of Curriculum*

- Studies*, 39(1):1-9, DOI: 10.1080/00220270500422715 <http://dx.doi.org/10.1080/00220270500422715> (18.02.2015)
- McGehee, J. J. and Griffith, L. K. (2001). Large-scale assessments combined with curriculum alignment: agents of change. *Theory into Practice*, Spring, 40(2):137-144.
- Michalic, S. (2004). The importance of implementation fidelity. *Emotional & Behavioral Disorders in Youth*. Fall, 4(4):81-109.
- Mitchell, F. M. (1999). All students can learn: effects of curriculum alignment on the mathematics achievement of third-grade students. *American Educational Research Association Annual Meetings*, April 19-23, Montreal, pp.1-2.
- Morton, C. (2013). *Judging Alignment of Curriculum-Based Measures in Mathematics and Common Core Standards*. Doctoral Dissertation, University of Oregon, Eugene.
- Niedermeyer, F. and Yelon, S. (1981). Los Angeles aligns instruction with essential skills. *Educational Leadership*. May, 38(8):618-620.
- North Carolina State Dept. of Public Instruction. (1999). Curriculum Alignment. NC HELPS: North Carolina Helping Education in Low-Performing Schools. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 439 526). Pp. 1-123.
- Olson, L. (2003). Standards and tests: keeping them aligned. *Research Points: Essential Information for Education Policy*, 1(1), pp. 1-4.
- Özdaş, A., Tanışlı, D., Köse, N. Y. ve Kılıç, Ç. (2005). Yeni ilköğretim matematik dersi (1-5. sınıflar) öğretim programının öğretmen görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu*, 14-16 Kasım, Kayseri, ss. 239-255.
- Özdemir, S. M. (2009). Eğitimde program değerlendirme ve Türkiye’de eğitim programlarını değerlendirme çalışmalarının incelenmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2):126-149.
- Öztürk, E. (2003). *An Assessment of High School Biology Curriculum Implementation*. Doctoral dissertation, Middle East Technical University, Ankara. <http://tez2.yok.gov.tr/> (12.02.2015)
- Öztürk-Akar, E. (2005). Lise biyoloji dersi öğretim programının uygulanmasında okul düzeyinde görülen farklılıklar. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 4(7):51-67.
- Öztürk, İ. H. (2012). Öğretimin planlanmasında öğretmenin rolü ve özerkliği: Ortaöğretim tarih öğretmenlerinin yıllık plan hazırlama ve uygulama örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12:271-299.
- Pautler, A. J. (1989). Curriculum alignment as a means for improving institution effectiveness. *Community/Junior College*. 13:173-180.
- Pence, K., Justice, L. ve Wiggins, A. (2008). Preschool teachers’ fidelity in implementing a cöztürk omprehensive language-rich curriculum. *Language, Speech, & Hearing Services in Schools*, 39(3):329-341.
- Perlman, C. L. ve Redding, S. (2011). Aligning Instruction (Vertically and to Standards). *Handbook on Effective Implementation of School Improvement Grants*, Perlman, C. L. ve Redding, S. (Ed.). Center on Innovation and Improvement, pp. 109-110. <http://www.centerii.org/handbook/> (04.07.2014)

- Porter, A. C. (2002). Measuring the content of instruction: Uses in research and practice. *Educational Researcher*, 31(7):3-14.
- Porter, A. C., Smithson, J., Blank, R. and Zeidner, T. (2007). Alignment as a teacher variable. *Applied Measurement in Education*, 20(1), 27-51.
- Reining-Gray, K. M. (2008). *Georgia Science Curriculum Alignment and Accountability: A Blueprint for Student Success*. Doctoral Dissertation, University of Capella, Minneapolis.
- Reitsma, R., Marshall, B. and Zarske, M. (2010). Aspects of 'relevance' in the alignment of curriculum with educational standards. *Information Processing and Management*, 46: 362-376.
- Remillard, J. T. (2005). Examining key concepts in research on teachers' use of mathematics curricula. *Review of Educational Research*. 75 (2):211-246. <http://rer.sagepub.com/content/75/2/211.refs.html> (15.08.2014)
- Roach, A. T., Elliott, S. N. and Webb, N. L. (2005). Alignment of an alternate assessment with state academic standards: evidence for the content validity of the Wisconsin alternate assessment. *The journal of special education*, 38(4), pp. 218-231.
- Rothman, R, Slattery, J. B., Vranek, J. L., Resnick, L. B. (2002). Benchmarking and Alignment of Standards and Testing. *CSE Technical Report 566*. pp.1-35.
- Savard, W. G. and Cotton, K. (1982). Curriculum alignment: topic summary report. Research on school effectiveness project. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 265 631).
- Scott, R. O. (1983). Curriculum alignment as a model for school improvement. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 252 508)
- Shannon, G. S., and Bylsma, P. (2004). Characteristics of improved school districts: Themes from research. Olympia, WA: Office of Superintendent of Public Instruction. <http://www.k12.wa.us/research/pubdocs/DistrictImprovementReport.pdf> (10.08.2014)
- Shih, T. T. (1997). *Curriculum Alignment of General Music in Central Texas: An Investigation of The Relationship Between the Essential Elements, Classroom Instruction, and Student Assessment*. Doctoral Dissertation, University of Texas, Austin.
- Sidek, H. M., Hazlina, A., Hazrimah A. R. and Yuslina M. (2014). ESL reading instruction: alignment of curriculum and implementation. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 118, pp. 442 - 449.
- Smith, N. (2014). How to assess curriculum alignment. http://www.ehow.com/how_8064701_assess-curriculum-alignment.html (28.08.2014)
- Squires, D. A. (2005). The Relationship between Aligned Curriculum and Student Achievement. A Research Brief. Appalachia Educational Laboratory (AEL) at Edvantia. Pp. 1-7. <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED489150.pdf> (18.09.2014)
- Squires, D. A. (2009). Curriculum Alignment: Research-Based Strategies for Increasing Student Achievement. Corwin Press, California, p.3.

- Squires, D. A. (2012). Curriculum alignment research suggests that alignment can improve student achievement. *The Clearing House*, 85: 129–135.
- Supovitz, J. and Christman, J. (2003). Developing communities of instructional practice: Lessons for Cincinnati and Philadelphia, Philadelphia Consortium for Policy Research in Education, University of Pennsylvania. www.researchforaction.org. (12.02.2015)
- Sülün, A., Dellalbaşı-Kılınç, H., Kışoğlu, M. ve Akar, M. S. (2012). Fen ve teknoloji dersi öğretim programına ilişkin öğretmenlerin görüşleri. *X. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*, 27-30 Haziran, Niğde.
- Şen, Ü. S. (2005). Sanat Eğitiminde Bilimsel Araştırma Yöntemlerinin Kullanılması. *Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5:343-360.
- Tekbıyık, A. ve Akdeniz, A. R. (2008). İlköğretim fen ve teknoloji dersi öğretim programını kabullenmeye ve uygulamaya yönelik öğretmen görüşleri. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 2(2):23-37.
- The Center for Comprehensive School Reform and Improvement (CSRI), (2006). 7 actions that improve school district performance. November, pp. 1-4 www.centerforcsri.org (18.09.2014)
- The Center for Comprehensive School Reform and Improvement (CSRI), (2009). Vertical alignment-Ensuring opportunity to learn in a standards-based system, Issue Brief. www.centerforcsri.org (18.09.2014)
- UNESCO (2015). Curriculum. <http://www.unesco.org/new/en/education/themes/strengthening-education-systems/quality-framework/core-resources/curriculum/> (21.12.2014)
- Ünsal, H. (2013). Yeni öğretim programlarının uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *İlköğretim Online*, 12(3):635-658.
- Varış, F. (1978). *Eğitimde program geliştirme: Teori ve teknikler*. (3. baskı). Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Vartuli, S. and Rohs, J. (2009). Assurance of outcome evaluation: curriculum fidelity. *Journal of Research in Childhood Education*, 23(4):502-512. <http://www.freepatentsonline.com/article/Journal-Research-in-Childhood-Education/204681848.html> (16.10.2014)
- Vasquez, K. (2014). What curriculum alignment is and is not. Seattle Public Schools. <http://district.seattleschools.org/modules/cms/pages.phtml?pageid=210607&sessionid> (16.06.2014)
- Veltri, N. F., Webb, H. W., Matveev, A. G. and Zapatero, E. G. (2011). Curriculum mapping as a tool for continuous improvement of IS curriculum. *Journal of Information Systems Education*, Vol. 22(1):31-42.
- Villarreal, L. T. (2001). *The Effect of Curriculum-Aligned Instruction on Reading and Mathematics Achievement*. Doctoral Dissertation, University of Houston, pp. 2-23.
- Webb, N. L. (1997). Determining alignment of expectations and assessments in mathematics and science education. *NISE Brief*, Jan, 1(2):1-10. <http://www.wcer.wisc.edu/nise> (08.09.2014)
- Webb, N. L. (2007). Issues related to judging the alignment of curriculum standards and assessments. *Applied Measurement in Education*, 20(1):7–25

<http://www.cehd.umn.edu/edpsych/C-BAS-R/Docs/Webb2007.pdf>
(08.09.2014).

White, S. (2014). How to use vertical curriculum alignment. http://www.ehow.com/how_8742404_use-vertical-curriculumalignment.html
(14.09.2014).

Yaman, H. (2009). İlköğretim Türkçe dersi programının kalabalık sınıflarda uygulanabilirliğine ilişkin öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri / Educational Sciences: Theory & Practice*, 9 (1):329-359.

Yang, H. G. (1996). *Curriculum Alignment in Elementary Mathematics in Texas*. Doctoral Dissertation, University of Texas, 105-111.

Yaşar, Ş., Gültekin, M., Türkkan, B., Yıldız, N. ve Girmen, P. (2005). Yeni ilköğretim programlarının uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin hazırbulunuşluk düzeylerinin ve eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi (Eskişehir ili örneği). *Eğitimde Yansımalar: VIII Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu*, 14-16 Kasım, Kayseri, ss. 51-63.

Ybarra, S. and Hollingsworth, J. (2001). Increasing classroom productivity. *Leadership*, September-October, 31(1): 34-35.
<http://search.proquest.com/docview/204319185?accountid=13645>
(07.01.2015)

Yıldırım, A. (2003). Instructional planning in a centralized school system: Lessons of a study among primary school teachers in Turkey. *International Review of Education*, 49(5): 525-543. doi: 10.1023/A:1026361208399

Yıldırım, İ., Kara, K., Karakoç, B., Demir, S. ve Bay, E. (2014). Sekizinci sınıf matematik öğretiminde teori ve uygulama bağlamında “program uyumluluğunun” incelenmesi. 3. *Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi*, 7-9 Mayıs, Gaziantep.